

- I. Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης από 1^η Ιανουαρίου 2018 έως 31^η Δεκεμβρίου 2018
- II. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
- III. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης από 1η Ιανουαρίου 2018 έως 31η Δεκεμβρίου 2018 Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»)

Ι. Ετήσια Οικονομική Έκθεση
Της Χρήσης από 1^η Ιανουαρίου 2018 έως 31^η Δεκεμβρίου 2018

ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ Α.Ε.
ΑΡ.Μ.Α.Ε: 7497/01/Β/86/164(02) Λ. Μεσογείων 2-4 Αθήνα

Περιεχόμενα	Σελίδα
<i>I. Ετήσια Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου</i>	3
<i>II. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή</i>	18
<i>III. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις</i>	24

I. Ετήσια Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Η συνημμένη Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (εφεξής καλούμενη για λόγους συντομίας ως «Έκθεση»), αφορά στην οικονομική χρήση του έτους 2018 (01.01.2018 - 31.12.2018). Η Έκθεση συντάχθηκε και είναι εναρμονισμένη με τις σχετικές διατάξεις του Κωδ. Ν. 2190/1920 (άρθρο 43^α κ' 37).

Η παρούσα Έκθεση περιέχει όλες τις σχετικές αναγκαίες κατά νόμο πληροφορίες, προκειμένου να αντληθεί μια ουσιαστική ενημέρωση για την δραστηριότητα στην εν λόγω οικονομική χρήση της Εταιρείας ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ ΑΕ (εφεξής καλούμενη για λόγους συντομίας ως «Εταιρεία» ή «ΣΙΔΕΝΟΡ»).

Οι θεματικές ενότητες της Εκθέσεως και το περιεχόμενο αυτών έχουν ως ακολούθως:

I. Σημαντικά Γεγονότα οικονομικής χρήσης 2018

Τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά την οικονομική χρήση του 2018 έχουν ως εξής:

- Κατά την διάρκεια της οικονομικής χρήσης 2018, οι Ομολογιούχοι του Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου ποσού € 179.800.000, αποδέχθηκαν το αίτημα της Εταιρείας για την τροποποίηση των όρων του. Ειδικότερα, εγκρίθηκε παράταση της αποπληρωμής μέχρι τον Δεκέμβριο του 2023 και σταθερό περιθώριο (4.25%) μέχρι τη λήξη του.
- Τον Ιούλιο του 2018 η Εταιρεία προχώρησε στην πώληση της Θυγατρικής της ΑΕΙΦΟΡΟΣ Α.Ε. στην εταιρία ANAMET Α.Ε. Το τίμημα της πώλησης ανήλθε σε € 9.215.180.

Αποφάσεις Τακτικής Γενικής Συνέλευσης

Στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας που πραγματοποιήθηκαν στην Αθήνα στις 24 Ιουνίου 2019 αποφασίστηκαν τα ακόλουθα:

1. Η έγκριση των ετησίων οικονομικών καταστάσεων της εταιρικής χρήσης, που έληξε στις 31.12.2018 με τις εκθέσεις επ' αυτών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών.
2. Την απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη για τη χρήση 2018.
3. Η Εκλογή ελεγκτών για τη χρήση 2019 και καθορισμός της αμοιβής τους.
4. Η έγκριση αμοιβών σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/1920.

II. Σημαντικές Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη

Οι συναλλαγές των συνδεδεμένων μερών αφορούν κατά κύριο λόγο αγοραπωλησίες και κατεργασία προϊόντων (ετοιμών και ημιετοιμών) χάλυβα. Μέσω των συναλλαγών αυτών οι εταιρείες εκμεταλλεύομενες το μέγεθος του Ομίλου επιτυγχάνουν οικονομίες κλίμακας. Οι εμπορικές συναλλαγές της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα, στη διάρκεια του 2018, έχουν πραγματοποιηθεί με όρους αγοράς και στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής της δραστηριότητας. Οι συναλλαγές μεταξύ των συνδεδεμένων μερών κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24 αναλύονται ως ακολούθως:

	Πολήσεις Αγαθών και Υπηρεσιών	Αγορές Αγαθών και Υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Πολήσεις Παγίων	Αγορές Παγίων
Μητρική	-	257.520	-	451.896	-	-
VIOHALCO SA	-	257.520	-	451.896	-	-
Θυγατρικές	155.088.660	212.856.165	76.502.405	75.675.790	340.000	241.439
DOJRAN STEEL LLCOP	56.182.913	24.570.503	56.712.026	-	-	-
ERLIKON SA	11.670.017	97.000	8.160.982	21.335	-	-
ETIL SA	33.545	2.155.757	9.475	731.033	-	238.363
PRAKSIS	5.573	128.034	47.436	35.355	-	-
PROSAL TUBES SA	2.431	-	1.749	-	-	-
SIDERAL SHRK	6.006.702	1.586.587	908.416	-	-	-
SIDEROM STEEL SRL	66.659.631	-	10.344.086	-	-	-
SIGMA IS SA	7.788	-	6.195	21.164	-	-
SOVEL SA	14.520.061	184.318.285	312.039	74.866.902	340.000	3.076
Συγγενείς	17.627.499	2.061.682	8.218.204	157.253	-	1.485
VIENER SA	14.413	938.526	18.408	60.954	-	-
SIDMA SA (Associate)	15.737.260	1.123.155	8.035.475	96.299	-	1.485
DOMOPLEX (Associate)	1.875.826	-	164.322	-	-	-
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	34.382.849	31.188.907	28.166.511	23.143.783	59.030	19.689
AEIFOROS BULGARIA SA	2.471	-	5.806	-	-	-
AEIFOROS SA	502.589	1.985.318	-	1.596.603	-	-
ANAMET SA	941	10.505.652	-	4.625.770	-	-
ANTIMET SA	3.100	437.946	5.621.499	-	-	-
CENERGY HOLDINGS SA	8.197	-	62.389	16.287	-	-
CORINTH PIPEWORKS SA	723.699	5.049.526	47.357	10.461.628	-	1.076
DIA.VI.PE.THI.V SA	6.562	-	-	363	-	-
ELKEME SA	-	161.061	-	238.855	-	-
ELVALHALCOR - 1.Copper Segment	471.748	4.016	812.000	-	-	-
ELVALHALCOR - 2.Aluminium Segment	66.561	10.036	6.704	4.483.046	-	-
ERGOSTEEL SA	-	-	-	-	-	16.572
ETEM BULGARIA SA	383	-	-	-	-	-
ETEM COMMERCIAL SA	152	-	-	-	-	-
FITCO SA	3.005	-	3.726	-	-	-
FLOCOS SA	960	-	-	-	-	-
FULGOR SA	256.414	8.519	375.783	78.351	-	-
HELLENIC CABLES SA	20.934	48.817	134	2.628	-	-
INOS BALKAN DOO	6.538	-	6.538	-	-	-
LESCO OOD	-	11.290	-	6.446	-	-
METALIGN S.A.	-	253.766	21.227	-	-	-
NOVAL SA	-	273	720	203	-	-
NOVOMETAL DOO	2.033	-	8.201	53.463	-	-
SIDEBALK STEEL DOO	4.455.159	-	337.135	-	-	-
STEELMET PROPERTIES SA	-	169.535	-	21.284	-	-
STEELMET SA	294	1.575.396	-	542.332	1.110	-
STOMANA IDUSTRY SA	27.838.930	8.309.598	20.735.340	-	57.920	-
SYMETAL SA	-	242	-	-	-	-
TEKA SYSTEMS SA	-	1.374.936	-	678.601	-	170
TEPRO METAL AG	-	14.168	3.803	-	-	-
THERMOLITH SA	8.198	917.735	-	319.128	-	-
VET SA	381	-	-	-	-	-
VIEXAL SA	-	350.895	-	16.826	-	-
VITRUVIT SA	3.600	183	-	1.380	-	1.871
ICME ECAB SA	-	-	113.796	-	-	-
VIANATT SA	-	-	4.353	-	-	-
ANOXAL SA	-	-	-	589	-	-
Σύνολο	207.099.009	246.364.273	112.887.120	99.428.722	399.030	262.612

(ποσά εκφρασμένα σε χιλ. €.)

III. Υποκαταστήματα Εταιρείας

Η Εταιρία τηρεί τα ακόλουθα υποκαταστήματα:

- ΕΟ Θεσσαλονίκης – Βέροιας 11χλμ., 57008 Διαβατά – Εργοστάσιο
- Αμαρουσίου Χαλανδρίου 33, 15125 Μαρούσι – Γραφεία
- ΕΟ Αθηνών Κορίνθου 17χλμ, 19300 Ασπρόπυργος – Υποκατάστημα
- Θέση Τσιγκέλι Πύλη Α', 37100 Αλμυρός – Υποκατάστημα
- Θέση Τσιγκέλι Πύλη Β', 37100 Αλμυρός – Υποκατάστημα
- Θέση Τσιγκέλι, 37100 Αλμυρός – Υποκατάστημα

Η κύρια δραστηριότητα του εργοστασίου στην ΕΟ Θεσσαλονίκης Βέροιας είναι η παραγωγή και εμπορία προϊόντων σιδήρου.

IV. Εξέλιξη και Επιδόσεις της Εταιρείας

Το 2018, ο κύκλος εργασιών της εταιρείας ανήλθε σε 389.065 χιλ. ευρώ έναντι 269.365 χιλ. ευρώ την αντίστοιχη οικονομική χρήση του 2017. Η ανάκαμψη του κύκλου εργασιών της εταιρείας οφείλεται κυρίως στην αύξηση των ποσοτήτων πωλήσεων (28%, 135.782 χιλ. ευρώ) αλλά και στην αύξηση των τιμών πώλησης ως απόρροια της αύξησης των τιμών της πρώτης ύλης (παλαιοσίδηρος) αλλά και της αυξημένης ζήτησης τελικών προϊόντων χάλυβα διεθνώς. Η εταιρεία παρουσίασε το 2018 σημαντική αύξηση των πωλήσεων προϊόντων χάλυβα οπλισμού σκυρόδεματος στην περιοχή των Βαλκανίων και κυρίως την Ρουμανία συγκριτικά με το 2017 ενώ αξιοσημείωτη ήταν η αύξηση των πωλήσεων προϊόντων χονδροσύρματος στην Ρουμανία, το Κόσοβο και την Βόρεια Μακεδονία (ΠΓΔΜ) το 2018

Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας και διάθεσης της Εταιρείας ανήλθαν κατά τη διάρκεια της χρήσης σε 18.216 χιλ. ευρώ έναντι των 14.688 χιλ. ευρώ του 2017, ενώ τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα ανήλθαν κατά τη διάρκεια της χρήσης σε € 10.852 χιλ. ευρώ έναντι των € 12.527 χιλ. ευρώ του 2017.

Αριθμοδείκτες και Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης

Η Διοίκηση της Εταιρείας έχει υιοθετήσει, παρακολουθεί και αναφέρει εσωτερικά και εξωτερικά Δείκτες και Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης. Οι δείκτες αυτοί προσφέρουν συγκρίσιμη εικόνα της απόδοσης της Εταιρείας και αποτελούν βάση λήψης αποφάσεων για τη διοίκηση.

Ρευστότητα: Αποτελεί ένδειξη κάλυψης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων από τις τρέχουσες απαιτήσεις και υπολογίζεται από το λόγο του κυκλοφορούντος ενεργητικού προς βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Τα μεγέθη αντλούνται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Για την Εταιρεία για την κλειόμενη χρήση καθώς και τη συγκρίσιμη προηγούμενη έχουν ως ακολούθως:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	0,91	0,77

Δανειακή Επιβάρυνση: Αποτελεί ένδειξη της μόχλευσης και υπολογίζεται από τον λόγο των ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά κεφάλαια. Τα ποσά χρησιμοποιούνται όπως παρουσιάζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Για το 2018 και το 2017 είχε ως ακολούθως:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Ίδια Κεφάλαια / Δανειακά Κεφάλαια	0,09	0,07

Αποδοτικότητα Απασχολούμενων Κεφαλαίων: Αποτελεί μέτρηση της αποδοτικότητας των ιδίων και ξένων επενδεδυμένων κεφαλαίων και μετράτε από τον λόγο του λειτουργικού αποτελέσματος προς τα ίδια και δανειακά κεφάλαια. Τα ποσά χρησιμοποιούνται όπως παρουσιάζονται στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων και

την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης. Για τη χρήση 2018 καθώς και τη προηγούμενη, τα μεγέθη για την Εταιρεία είχαν ως ακολούθως:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Λειτουργικό αποτέλεσμα / (Ίδια Κεφάλαια + Δανειακά Κεφάλαια)	7,34%	3,13%

Κερδοφορία:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μεικτό Περιθώριο Κέρδους (Μεικτά Κέρδη / Πωλήσεις)	8,80%	10,89%
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους (Καθαρά Κέρδη / Πωλήσεις)	1,90%	4,96%
EBITDA*	26.708.304	15.577.898
Περιθώριο EBITDA* (EBITDA / Πωλήσεις)	6,86%	5,78%

*EBITDA: Αποτελεί το δείκτη κερδοφορίας της Εταιρείας προ φόρων, χρηματοοικονομικών και αποσβέσεων. Και υπολογίζεται με αναμόρφωση των αποσβέσεων στο λειτουργικό κέρδος όπως αυτό αναφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Λειτουργικό κέρδος / (ζημία)	19.442.957	8.443.230
Αναμορφώσεις για:		
+ Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	7.205.786	7.085.418
+ Αποσβέσεις άυλων παγίων	59.561	49.249
EBITDA*	26.708.304	15.577.898

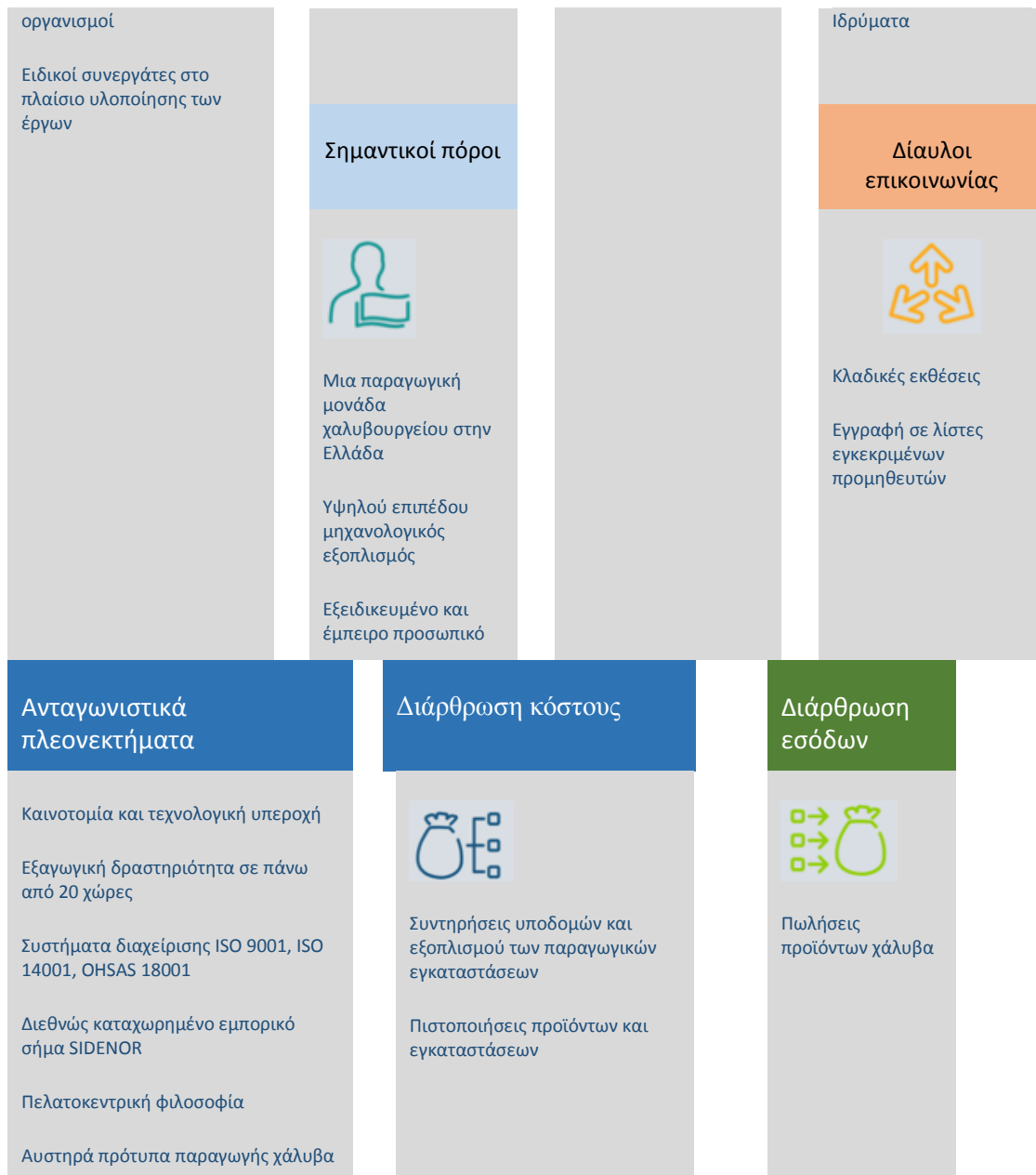
V. Μη Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση

Επιχειρηματικό μοντέλο

Η Εταιρία δραστηριοποιείται στον κλάδο παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων χάλυβα, αποτελώντας σήμερα μία από τις μεγαλύτερες ελληνικές βιομηχανίες παραγωγής προϊόντων χάλυβα, με ηγετική θέση τόσο στην Ελλάδα, όσο και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Το επιχειρηματικό μοντέλο της ΣΙΑΔΕΝΟΡ έχει στόχο τη δημιουργία αξίας για όλους τους συμμετόχους, όπως τους μετόχους, τους πελάτες, τους εργαζόμενους, τους προμηθευτές και το κοινωνικό σύνολο γενικότερα.

<p>Κρίσιμες συνεργασίες</p> <p>Προμηθευτές πρώτων υλών υψηλής ποιότητας</p> <p>Φορείς διασφάλισης ποιότητας</p> <p>Ερευνητικά κέντρα και</p>	<p>Κύριες δραστηριότητες</p> <p>Παραγωγή, Μεταποίηση και Εμπορία Προϊόντων Χάλυβα</p>	<p>Δημιουργία αξίας / χρησιμότητα</p> <p>Τα προϊόντα μας συμβάλλουν στην κατασκευή Κτιρίων, Μηχανολογικών και Βιομηχανικών Εφαρμογών καθώς και στους κλάδους Μεταφορών, Ναυπηγείων, Ορυχείων και Ενέργειας</p>	<p>Κατηγορίες πελατών</p> <p>Τεχνικές εταιρείες</p> <p>Κατασκευαστικές εταιρείες</p> <p>Έμποροι</p> <p>Δημόσιος τομέας και</p>
---	--	---	---

Διαχείριση θεμάτων Βιώσιμης Ανάπτυξης – Πολιτικές και Συστήματα

Η Εταιρία έχει μηχανισμούς και διαδικασίες για την ανάδειξη και διαχείριση των θεμάτων βιώσιμης ανάπτυξης με έμφαση στην ασφαλή εργασία, στον σεβασμό στο περιβάλλον και στην κοινωνία με παράλληλη εστίαση στην οικονομική και βιώσιμη λειτουργία της. Η δέσμευση της Διοίκησης και το πλαίσιο διαχείρισης των θεμάτων υπεύθυνης λειτουργίας αποτυπώνονται στην Πολιτική Βιώσιμης Ανάπτυξης που έχει θεσπίσει και εφαρμόζει η ΣΙΔΕΝΟΡ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (απόσπασμα)

Η Πολιτική Βιώσιμης Ανάπτυξης της ΣΙΔΕΝΟΡ είναι σε συμφωνία με τις αρχές της Εταιρίας, υπευθυνότητα, ακεραιότητα, διαφάνεια, αποτελεσματικότητα και καινοτομία και καθορίζεται από τη Διοίκηση, η οποία δεσμεύεται για τα ακόλουθα:

- την εφαρμογή της Πολιτικής σε όλα τα επίπεδα και τους τομείς δραστηριοποίησης της Εταιρίας.
- την αυστηρή τήρηση της κείμενης νομοθεσίας και την πλήρη εφαρμογή των προτύπων, των πολιτικών, των εσωτερικών οδηγιών και των σχετικών διαδικασιών που εφαρμόζει η Εταιρία, καθώς και λοιπών απαιτήσεων που απορρέουν από εθελοντικές συμφωνίες, τις οποίες προσυπογράφει και αποδέχεται η ΣΙΔΕΝΟΡ.
- την ανοιχτή, αμφίδρομη επικοινωνία με τους συμμετόχους, προκειμένου να αναγνωρίζει και να καταγράφει τις ανάγκες και προσδοκίες τους.
- την παροχή ενός υγιούς και ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος για το ανθρώπινο δυναμικό, τους συνεργάτες και κάθε επισκέπτη της.
- την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την παροχή ενός εργασιακού περιβάλλοντος ίσων ευκαιριών, χωρίς καμία διάκριση.
- την ανοικτή επικοινωνία, με καθεστώς διαφάνειας για τους συμμετόχους της Εταιρίας.
- τη συνεχή προσπάθεια μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, μέσω της εφαρμογής υπεύθυνων δράσεων και μέτρων πρόληψης σύμφωνα με τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές.
- τη συνεργασία και στήριξη της τοπικής κοινωνίας, με σκοπό να συμβάλλει η Εταιρία στη βιώσιμη ανάπτυξη των τοπικών περιοχών που δραστηριοποιείται.
- τη σταθερή επιδίωξη δημιουργίας προστιθέμενης αξίας για τους συμμετόχους.

Η ΣΙΔΕΝΟΡ, με σκοπό να ενισχύσει την ορθή λειτουργία της με γνώμονα τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, έχει θεσπίσει συγκεκριμένες πολιτικές και εφαρμόζει κατάλληλα συστήματα διαχείρισης και διαδικασίες που στηρίζουν την υπεύθυνη λειτουργία και καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο επιτυγχάνονται οι στόχοι της Εταιρίας. Συγκεκριμένα η ΣΙΔΕΝΟΡ, μεταξύ άλλων, έχει θεσπίσει και εφαρμόζει τις παρακάτω πολιτικές και κώδικες:

- Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας
- Πολιτική Βιώσιμης Ανάπτυξης
- Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία
- Πολιτική Περιβάλλοντος
- Πολιτική Ανθρώπινου Δυναμικού και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Πολιτική Ποιότητας
- Κώδικας Δεοντολογίας και Επιχειρηματικής Ηθικής

Η ολοκληρωμένη διαχείριση των σημαντικών θεμάτων της Εταιρίας πραγματοποιείται μέσω των Συστημάτων Διαχείρισης που εφαρμόζει. Συγκεκριμένα η ΣΙΔΕΝΟΡ εφαρμόζει τα ακόλουθα πιστοποιημένα συστήματα:

- Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001.
- Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001.
- Σύστημα Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία, σύμφωνα με το πρότυπο OHSAS 18001.

Στις ενότητες που ακολουθούν παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των πολιτικών και διαδικασιών που εφαρμόζει η ΣΙΔΕΝΟΡ, παραθέτοντας σχετικές αναφορές για την περιβαλλοντική και κοινωνική της επίδοση (παρουσίαση σχετικών μη χρηματοοικονομικών δεικτών).

Εργασιακά θέματα

Η Εταιρία επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό της, καθώς έχει αναγνωρίσει τη συμβολή του ανθρώπινου παράγοντα στην επιτυχημένη πορεία της και στην επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων της. Βασική μέριμνα της διοίκησης της ΣΙΔΕΝΟΡ αποτελεί η διασφάλιση των βέλτιστων συνθηκών εργασίας και της δίκαιης ανταμοιβής, με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη διαφορετικότητα και την παροχή ίσων ευκαιριών προς όλους τους εργαζόμενους. Οι πολιτικές και οι πρωτοβουλίες της ΣΙΔΕΝΟΡ για το ανθρώπινο δυναμικό αποσκοπούν στην αποτελεσματική προσέλκυση, ανάπτυξη και διατήρηση των εργαζομένων. Σταθερά προσανατολισμένη στις ανθρώπινες αξίες, η Εταιρία επιδιώκει να εφαρμόζει υπεύθυνες εργασιακές πρακτικές, εστιάζοντας σε σημαντικά θέματα όπως:

- η διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και των συνεργατών της
- η διατήρηση των θέσεων εργασίας
- η παροχή ίσων ευκαιριών προς όλους τους εργαζόμενους
- η εφαρμογή αντικειμενικών συστημάτων αξιολόγησης
- η συνεχής εκπαίδευση και κατάρτιση των εργαζομένων
- η παροχή πρόσθετων παροχών.

Εργασιακοί δείκτες

	2018	2017
Αριθμός εργαζομένων	319	315
Κινητικότητα εργαζομένων (Turnover)	5.3%	5.5%
% γυναικών στο σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού	10.66%	9.52%

Turnover rate: ποσοστό εργαζομένων που αποχωρούν (για λόγους παραίτησης, απόλυσης, συνταξιοδότησης, κ.λπ.) στο σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού της Εταιρίας. Εάν εξαιρεθούν οι μετακινήσεις προς τις εταιρίες του Ομίλου ο δείκτης διαμορφώνεται στο 2% για το έτος 2017 και 2.5% για το έτος 2018.

Η πολιτική και τα αντίστοιχα συστήματα αμοιβών και παροχών έχουν αναπτυχθεί με σκοπό την προσέλκυση, απασχόληση και διατήρηση έμπειρου προσωπικού που διαθέτει τις αναγκαίες ικανότητες και δεξιότητες, οι οποίες οδηγούν στη βελτιστοποίηση της ατομικής, αλλά και κατ' επέκταση της συνολικής απόδοσης. Η αμοιβή κάθε εργαζόμενου αντανακλά το μορφωτικό υπόβαθρο, την εμπειρία, την ευθύνη, αλλά και την αξία / βαρύτητα της θέσης στην αγορά εργασίας. Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο ανταμοιβής και ικανοποίησης των εργαζομένων, η Εταιρία προσφέρει μία σειρά από πρόσθετες παροχές.

Ίσες ευκαιρίες και σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα

Με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και με υπευθυνότητα απέναντι στους ανθρώπους της, η Εταιρία εφαρμόζει πολιτική διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού με γνώμονα την παροχή ίσων ευκαιριών χωρίς διακρίσεις λόγω φύλου, εθνικότητας, θρησκείας, ηλικίας και μορφωτικού επιπέδου. Η ΣΙΔΕΝΟΡ είναι αντίθετη στην παιδική εργασία και καταδικάζει κάθε μορφή εξαναγκασμένης και υποχρεωτικής εργασίας. Επιπρόσθετα, η ΣΙΔΕΝΟΡ καταδικάζει και δεν επιτρέπει την ανάπτυξη συμπεριφορών οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε διάκριση, άνιση συμπεριφορά, εκφοβισμό ή ηθική παρενόχληση, χειρονομία και λεκτική ή σωματική απειλή.

Ως αποτέλεσμα των πολιτικών, διαδικασιών και των μηχανισμών ελέγχου που εφαρμόζονται, κατά το 2018, όπως και τα προηγούμενα έτη, δεν εντοπίστηκε κανένα περιστατικό παιδικής ή εξαναγκασμένης εργασίας και δεν έχει σημειωθεί κανένα περιστατικό σχετικό με παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Υγεία και Ασφάλεια στην εργασία

Με ιδιαίτερο σεβασμό στην προστασία της ανθρώπινης ζωής, η ΣΙΔΕΝΟΡ έχει θέσει ως προτεραιότητα το σχεδιασμό μέτρων για την πρόβλεψη και την πρόληψη ατυχημάτων. Η δέσμευση της Διοίκησης στον τομέα αυτό αποτυπώνεται στην Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας (Υ&Α) που έχει θεσπίσει και εφαρμόζει η Εταιρία. Η Εταιρία συμμορφώνεται με τη σχετική νομοθεσία και τους κανονισμούς σχετικά με τις συνθήκες εργασίας και την επαγγελματική Υ&Α και εστιάζει στην εφαρμογή προληπτικών μέτρων και ενεργειών για την αποφυγή συμβάντων κατά την εργασία. Η ΣΙΔΕΝΟΡ εφαρμόζει πιστοποιημένο Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία (OHSAS 18001), στο πλαίσιο του οποίου υλοποιούνται στοχευμένα προγράμματα Υ&Α με σκοπό τη συνεχή βελτίωση της Εταιρίας στον τομέα αυτό. Η Εταιρία δίνει μεγάλη βαρύτητα στην εκπαίδευση και συμμετοχή των εργαζομένων της στα συναφή θέματα. Για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της επίδοσης στον τομέα της Υ&Α στην εργασία, η Εταιρία χρησιμοποιεί διεθνώς εφαρμόσιμους και μετρήσιμους δείκτες.

Δείκτες υγείας και ασφάλειας

	2016	2017	2018
Δείκτης συχνότητας συμβάντων (LTIR)	8,72	4	10,80
Δείκτης σοβαρότητας συμβάντων (SR)	154,7	92,07	248,30
Θανατηφόρα συμβάντα	0	0	0

LTIR: Lost time incident rate (αριθμός περιστατικών/συμβάντων ασφαλείας με απουσία από την εργασία ενός πλήρους ωραρίου ανά 10⁶ ωρών εργασίας)

SR: Severity rate (αριθμός ημερών απουσίας ανά 10⁶ ωρών εργασίας)

Κοινωνικά θέματα

Η Εταιρία επιδιώκει οι επιχειρηματικές της δραστηριότητες να βρίσκονται σε θετική και παραγωγική αλληλεπίδραση με το κοινωνικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργεί, να συμβάλλει στη γενικότερη οικονομική ανάπτυξη της χώρας και να ωφελεί τις τοπικές κοινότητες, μέσω της δημιουργίας θέσεων εργασίας (δίνεται προτεραιότητα στην πρόσληψη εργαζομένων από την τοπική περιοχή) και της προσφοράς επιχειρηματικών ευκαιριών (επιδιώκουμε τη συνεργασία με τους τοπικούς προμηθευτές όπου αυτό είναι εφικτό). Η ΣΙΔΕΝΟΡ υποστηρίζει σε ετήσια βάση φορείς, οργανισμούς και ενώσεις μέσω ποικίλων χορηγικών δράσεων.

Η ΣΙΔΕΝΟΡ μέσω της δραστηριότητάς της παράγει πολλαπλά οφέλη για το κοινωνικό σύνολο. Εκτός από την καταβολή των μισθών και των λοιπών παροχών προς τους εργαζόμενούς της, καταβάλλονται στην πολιτεία οι αναλογούντες φόροι και εισφορές, πραγματοποιούνται συνεχείς επενδύσεις και πληρωμές προς τους συνεργαζόμενους προμηθευτές υλικών και υπηρεσιών. Με τον τρόπο αυτό, η συνολική θετική επίδραση της Εταιρίας στην τοπική καθώς και την ευρύτερη κοινωνία είναι σημαντική.

Καταπολέμηση της διαφθοράς και θέματα σχετικά με τη δωροδοκία

Η ΣΙΔΕΝΟΡ εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που έχει ως στόχο να διασφαλίζει τη διαφανή, χρηστή και αποτελεσματική διοίκηση της Εταιρίας, που μακροπρόθεσμα οδηγεί σε επιχειρηματική και οικονομική ανάπτυξη. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας, ο Κώδικας Δεοντολογίας και Επιχειρηματικής Ηθικής της ΣΙΔΕΝΟΡ αποτυπώνουν τη δέσμευση και τη θέση της Εταιρίας στα θέματα διαφάνειας,

καταπολέμησης της διαφθοράς και δωροδοκίας. Πρόσθετη πολιτική της Εταιρίας, που εκδόθηκε πρόσφατα, είναι η Πολιτική Επιχειρηματικής Ηθικής και Καταπολέμησης της Διαφθοράς.

Η Εταιρία αντιτίθεται σε κάθε μορφής διαφθορά και δεσμεύεται να λειτουργεί με ηθικό και υπεύθυνο τρόπο. Αν και ο κίνδυνος παρουσίας περιστατικών διαφθοράς είναι χαμηλός, η Εταιρία λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον έλεγχο και εντοπισμό πιθανών περιστατικών. Ως αποτέλεσμα των πολιτικών και σχετικών πρακτικών που εφαρμόζει η Εταιρία, το 2018, όπως και τα προηγούμενα έτη δεν έχει παρουσιαστεί/σημειωθεί κανένα περιστατικό διαφθοράς/δωροδοκίας.

Περιβαλλοντικά θέματα

Η προστασία του περιβάλλοντος βρίσκεται ψηλά στις προτεραιότητες της Εταιρίας. Με σκοπό την ολοκληρωμένη προσέγγιση της περιβαλλοντικής προστασίας η Εταιρία έχει δημιουργήσει τις κατάλληλες υποδομές και ακολουθεί συστηματική διαχείριση των περιβαλλοντικών θεμάτων. Η δέσμευση της ΣΙΔΕΝΟΡ στον τομέα αυτό αποτυπώνεται στην περιβαλλοντική πολιτική που έχει θεσπίσει και ακολουθεί, ενώ μετουσιώνεται σε πράξη με την εφαρμογή πιστοποιημένου Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ISO 14001) και με τα συντονισμένα προγράμματα και τις δράσεις (π.χ. δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας, ορθή διαχείριση αποβλήτων, μείωσης των ατμοσφαιρικών εκπομπών, κ.λπ.) που εφαρμόζει και που έχουν ως στόχο τη συνεχή βελτίωση της επίδοσης της Εταιρίας στον τομέα αυτό.

	2018	2017
Ειδικές εκπομπές CO ₂ (kg/tn προϊόντος)	895	733
Ειδική κατανάλωση νερού (m ³ /t προϊόντος)	2,61	2,60

Υπεύθυνη διαχείριση της προμηθευτικής αλυσίδας

Η ΣΙΔΕΝΟΡ επιλέγει και διαχειρίζεται τους προμηθευτές της με υπευθυνότητα. Οι προμηθευτές αποτελούν μια σημαντική ομάδα συμμετόχων, καθώς από αυτούς λαμβάνονται οι πρώτες και λοιπές ύλες, ο εξοπλισμός αλλά και οι κατάλληλες υπηρεσίες, που αποτελούν απαραίτητα συστατικά για την ανάπτυξη των προϊόντων. Η Εταιρία, ως αποδέκτης προϊόντων και υπηρεσιών, ανταποκρίνεται υπεύθυνα στις υποχρεώσεις της και πραγματοποιεί ενέργειες ώστε να επηρεάσει θετικά την προμηθευτική αλυσίδα.

Η πολιτική προμηθειών της Εταιρίας ακολουθεί την πολιτική για ενίσχυση της τοπικής οικονομίας, προσφέροντας επιχειρηματικές ευκαιρίες και απασχόληση σε τοπικούς προμηθευτές. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής προμηθευτών, το κριτήριο της εντοπιότητας συνεκτιμάται θετικά.

Μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι και τρόποι αντιμετώπισης

Η Εταιρία δραστηριοποιείται σε ένα οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον το οποίο χαρακτηρίζεται από διάφορους κινδύνους, χρηματοοικονομικούς και μη. Στο πλαίσιο αυτό, έχει θεσπίσει διαδικασίες για τον έλεγχο και διαχείριση τόσο των χρηματοοικονομικών κινδύνων, όσο και των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι κυριότερες κατηγορίες μη χρηματοοικονομικών κινδύνων για την Εταιρία είναι οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι και κίνδυνοι σχετικοί με την Υ&Α στην εργασία. Η διαχείριση των κινδύνων αυτών κρίνεται ως πολύ σημαντική από τη Διοίκηση της Εταιρίας δεδομένου ότι ενέχουν τον κίνδυνο να επηρεάσουν, άμεσα ή έμμεσα, την ομαλή λειτουργία της Εταιρίας. Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας της Εταιρίας περιγράφει με σαφήνεια τις περιοχές κινδύνων και περιλαμβάνει συγκεκριμένες διαδικασίες οι οποίες έχουν αναπτυχθεί με βάση την Αρχή της Πρόληψης για τη διαχείριση των θεμάτων Υ&Α και περιβάλλοντος.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο των πιστοποιημένων Συστημάτων Διαχείρισης που εφαρμόζει η Εταιρία, σε ετήσια βάση διενεργείται σχετική αξιολόγηση για τους συναφείς κινδύνους. Με στόχο τη μείωση της πιθανότητας αλλά και της σημαντικότητας επέλευσης των κινδύνων στους συγκεκριμένους τομείς, η Εταιρία λαμβάνει προληπτικά μέτρα, σχεδιάζει και υλοποιεί συγκεκριμένα προγράμματα και δράσεις και παρακολουθεί την επίδοσή της μέσω σχετικών δεικτών (ποιότητας, περιβάλλοντος, υγείας και ασφάλειας στην εργασία) που έχει θέσει.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Οι μη χρηματοοικονομικοί δείκτες που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση, είναι σε συμφωνία με τις κατευθυντήριες οδηγίες για την έκδοση Απολογισμών Βιωσιμότητας (Sustainability Reporting Guidelines) του οργανισμού Global Reporting Initiative (GRI Standards). Η επιλογή των δεικτών αυτών έγινε με κριτήριο τη συνάφειά τους με τις δραστηριότητες της Εταιρίας.

VI. Κυριότεροι Κίνδυνοι

Η Εταιρεία από τη χρήση των χρηματοοικονομικών της μέσων τίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, σε κίνδυνο ρευστότητας και σε κίνδυνο αγοράς. Η σημείωση αυτή παρουσιάζει πληροφορίες για την έκθεση της Εταιρείας σε κάθε έναν από τους ανωτέρω κινδύνους, για τους στόχους της Εταιρείας, τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζει για την επιμέτρηση και τη διαχείριση του κινδύνου, καθώς και τη διαχείριση κεφαλαίου της Εταιρείας. Περισσότερα ποσοτικά στοιχεία για αυτές τις γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται σε όλο το εύρος των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου της Εταιρείας εφαρμόζονται προκειμένου να αναγνωρίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Εταιρεία και να τίθενται όρια ανάληψης κινδύνου και να εφαρμόζονται έλεγχοι ως προς αυτά. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου και τα σχετικά συστήματα εξετάζονται περιοδικά ώστε να ενσωματώνουν τις αλλαγές που παρατηρούνται στις συνθήκες της αγοράς και στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Η επίβλεψη της τήρησης των πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου έχει ανατεθεί στο τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο πραγματοποιεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή των διαδικασιών, τα πορίσματα των οποίων γνωστοποιούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών της διεξάγεται σε Ευρώ. Μέρος όμως των αγορών εμπορευμάτων της εταιρείας γίνεται σε Δολάριο Αμερικής.

Οι τόκοι των δανείων είναι σε νόμισμα που δε διαφέρει από αυτό των ταμιακών ροών που προκύπτει από τις λειτουργικές δραστηριότητες της Εταιρείας (ευρώ).

Οι επενδύσεις της Εταιρείας σε άλλες θυγατρικές δεν αντισταθμίζονται, διότι αυτές οι συναλλαγματικές θέσεις θεωρούνται ότι είναι μακροχρόνιας φύσης και έχουν πραγματοποιηθεί κυρίως σε ευρώ.

Κίνδυνος διακύμανσης τιμών προϊόντων

Ο σκοπός της διαχείρισης κινδύνου από τις συνθήκες της αγοράς είναι να ελέγχει την έκθεση της Εταιρείας στους κινδύνους αυτούς στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων.

Ο κυριότερος κίνδυνος της αγοράς συνίσταται στον κίνδυνο της μεταβλητότητας των τιμών των πρώτων υλών (σκόραπ) οι οποίες με τη σειρά τους διαμορφώνουν σε σημαντικό βαθμό την τελική τιμή των προϊόντων. Πολιτική της Εταιρείας είναι να παρουσιάζει τα αποθέματα στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Σε περιόδους διακύμανσης των τιμών τα αποτελέσματα επηρεάζονται από την υποτίμηση της αξίας των αποθεμάτων. Η Εταιρεία προβαίνει σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου χρησιμοποιώντας παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα όπου είναι διαθέσιμα.

Επενδύσεις

Οι επενδύσεις ταξινομούνται από την Εταιρεία με βάση το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν.

Η Διοίκηση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση της επένδυσης κατά το χρόνο απόκτησης. Επίσης εκτιμά ότι δεν θα υπάρξει φαινόμενο αθέτησης πληρωμών για τις επενδύσεις αυτές.

Κίνδυνος επιτοκίων

Η Εταιρεία χρηματοδοτεί τις επενδύσεις της καθώς και τις ανάγκες της σε κεφάλαια κίνησης μέσω τραπεζικού δανεισμού και ομολογιακών δανείων, με αποτέλεσμα να επιβαρύνει τα αποτελέσματά της με χρεωστικούς τόκους. Αυξητικές τάσεις στα επιτόκια θα έχουν αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα καθώς η Εταιρεία θα επιβαρύνεται με επιπλέον κόστος δανεισμού.

Ο κίνδυνος επιτοκίων μετριάζεται καθώς μέρος του δανεισμού της Εταιρείας είναι με σταθερά επιτόκια, είτε άμεσα, είτε έμμεσα με τη χρήση χρηματοοικονομικών εργαλείων (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων).

Εάν την 31/12/2018 τα επιτόκια ήταν αυξημένα / (μειωμένα) κατά 0,25% / (-0,25%), η επίδραση στα κέρδη προ φόρων της εταιρείας θα ήταν (ζημία) / κέρδος (- €608 χιλ.) / €608 χιλ. Αναλογικά, θα επηρεάζονταν και η Καθαρή Θέση της εταιρείας.

Αντίστοιχα, εάν την 31/12/2017 τα επιτόκια ήταν αυξημένα / (μειωμένα) κατά 0,25% / (-0,25%), η επίδραση στα κέρδη προ φόρων της εταιρείας θα ήταν (ζημία) / κέρδος (- €630 χιλ.) / €630 χιλ. Αναλογικά, θα επηρεάζονταν και η Καθαρή Θέση της εταιρείας.

Εγγυήσεις

Η Εταιρεία έχει ως πολιτική να μην παρέχει εγγυήσεις, παρά μόνο και κατ' εξαίρεση, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου σε θυγατρικές ή συνδεδεμένες εταιρείες.

Διαχείριση κεφαλαίου

Η πολιτική του Διοικητικού Συμβουλίου συνίσταται στη διατήρηση μιας ισχυρής βάσης κεφαλαίου, ώστε να διατηρεί την εμπιστοσύνη των πιστωτών και της αγοράς στην Εταιρεία και να επιτρέπει την μελλοντική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί την απόδοση του κεφαλαίου, την οποία ορίζει η Εταιρεία ως τα καθαρά αποτελέσματα διαιρεμένα με το σύνολο της καθαρής θέσης, εξαιρώντας μη μετατρέψιμες προνομιούχες μετοχές. Το Διοικητικό Συμβούλιο επίσης παρακολουθεί το επίπεδο των μερισμάτων στους μετόχους κοινών μετοχών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο προσπαθεί να διατηρεί μια ισορροπία μεταξύ υψηλότερων αποδόσεων που θα ήταν εφικτές με υψηλότερα επίπεδα δανεισμού και των πλεονεκτημάτων και της ασφάλειας που θα παρείχε μια ισχυρή και υγιής κεφαλαιακή θέση.

		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Δείκτης Χρέους	Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	0,89	0,89
	Μακρ. Υποχρεώσεις +Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		

		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Δείκτης χρηματοδότησης ακινητοποιήσεων	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	10,21%	8,16%
	Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		

Η Εταιρεία δεν διαθέτει ένα συγκεκριμένο πλάνο αγοράς ιδίων μετοχών.

Δεν υπήρξαν αλλαγές στην προσέγγιση που υιοθετεί η Εταιρεία σχετικά με τη διαχείριση κεφαλαίου κατά τη διάρκεια της χρήσης.

Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές (χρηματιστήρια) (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια), προσδιορίζεται από τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού χρησιμοποιείται η τιμή προσφοράς και για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού χρησιμοποιείται η τιμή ζήτησης.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών που στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς κατά την ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η ονομαστική αξία μείον προβλέψεις για επισφάλειες των εμπορικών απαιτήσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την πραγματική τους αξία. Οι πραγματικές αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισής τους στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση τη παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο το οποίο είναι διαθέσιμο για την Εταιρεία για τη χρήση παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

Κίνδυνοι μακροοικονομικού περιβάλλοντος

Μετά από την επίσημη έξοδο της χώρας από το πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής την 20 Αυγούστου 2018, το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα εμφανίζει σημάδια σταθεροποίησης, ωστόσο εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα και η οικονομία εξακολουθεί να είναι ευάλωτη στις διακυμάνσεις του εξωτερικού περιβάλλοντος. Οι έλεγχοι κεφαλαίων που αρχικώς επιβλήθηκαν στη χώρα την 28η Ιουνίου 2015, συνεχίζουν να υφίστανται, ωστόσο έκτοτε έχουν μερικώς μεταβληθεί (χαλαρώσει) κυρίως για τις επιχειρήσεις. Με την υπόθεση ότι οι συμφωνημένοι όροι σχετικά με την επίτευξη του πρωτογενούς πλεονάσματος οι έλεγχοι κεφαλαίων θα χαλαρώσουν περαιτέρω και βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα θα εξαιρεθούν, δεν αναμένεται σημαντική αρνητική επίπτωση στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο μακροοικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον στην Ελλάδα, έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και μέτρα, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες της Εταιρείας. Η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει με ακρίβεια τις πιθανές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία, ωστόσο με βάση την αξιολόγησή της, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται σημαντικές πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018.

Η ισχυρή πελατειακή βάση της ΣΙΔΕΝΟΡ εκτός Ελλάδας ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο ρευστότητας που μπορεί να προκύψει από την αβεβαιότητα του οικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα.

Η έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν θα επηρεάσει την Εταιρία καθώς δεν πραγματοποιεί πωλήσεις και αγορές με το Ηνωμένο Βασίλειο. Επομένως οι διακυμάνσεις συναλλάγματος λόγω του Brexit δεν θα επηρεάσουν τη λειτουργία της Εταιρίας.

Σχετικά με την επιβολή δασμών στις εισαγωγές χάλυβα στις ΗΠΑ, η Διοίκηση της Εταιρίας παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις. Οι πωλήσεις χάλυβα στις ΗΠΑ για το 2018, ανήλθαν στο 0,65% του συνολικού όγκου πωλήσεων της Εταιρίας και κατά συνέπεια δεν εκτιμάται ότι θα επηρεαστεί η λειτουργία της Εταιρίας.

Σχετικά με την υποτίμηση της τουρκικής λίρας, η Εταιρία παρακολουθεί τις εξελίξεις, καθώς ενδυναμώνει την ανταγωνιστικότητα των τουρκικών επιχειρήσεων με εξαγωγικό χαρακτήρα, λόγω μείωσης του κόστους παραγωγής. Η Εταιρία δεν πραγματοποιεί πωλήσεις προς την Τουρκία.

Η ΣΙΔΕΝΟΡ παρακολουθεί στενά και σε συνεχή βάση τις εξελίξεις τόσο στο διεθνές όσο και στο εσωτερικό περιβάλλον και προσαρμόζει έγκαιρα τις επιχειρηματικές της στρατηγικές και τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων, προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τις επιπτώσεις των μακροοικονομικών συνθηκών στις δραστηριότητές της.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Οι παραπάνω εξελίξεις καθώς και η αστάθεια του ελληνικού τραπεζικού τομέα δημιουργούν μια αβέβαιη οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα η οποία ενδέχεται να επηρεάσει την ρευστότητα της Εταιρείας.

Το μεγαλύτερο μέρος του δανεισμού αφορά μακροπρόθεσμα δάνεια των οποίων η μέση ληκτότητα είναι περί τα 4 έτη. Επιπροσθέτως, το γεγονός ότι η Εταιρεία εξάγει το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής της αντισταθμίζει σημαντικά την τρέχουσα κατάσταση στην Ελλάδα.

Η χρηματοδότηση της Εταιρείας προέρχεται κυρίως από Ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Η προσέγγιση που υιοθετεί η Εταιρεία για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει, μέσω διακράτησης των απολύτως αναγκαίων ταμειακών διαθέσιμων και επαρκών πιστωτικών ορίων από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, ότι θα έχει ρευστότητα για να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της όταν αυτές λήγουν, κάτω από συνήθεις αλλά και δύσκολες συνθήκες, χωρίς να υφίσταται μη αποδεκτές ζημιές ή να διακινδυνεύεται η φήμη της. Παράλληλα για την αποφυγή των κινδύνων ρευστότητας η Εταιρεία διενεργεί πρόβλεψη ταμειακών ροών για περίοδο έτους κατά την σύνταξη του ετήσιου προϋπολογισμού, και μηνιαία κυλιόμενη πρόβλεψη τριών μηνών έτσι ώστε να εξασφαλίζει ότι διαθέτει αρκετά διαθέσιμα για να καλύψει τις λειτουργικές της ανάγκες.

Η Εταιρεία έχει άμεση πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης και ιστορικά προβαίνει σε αναχρηματοδότηση των βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων της. Η Εταιρεία εκτιμά ότι η αναχρηματοδότηση του βραχυπρόθεσμου δανεισμού της θα συνεχιστεί και στο μέλλον όπως και στο παρελθόν εάν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Κατά την διάρκεια της οικονομικής χρήσης 2018, οι Ομολογιούχοι του Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου ποσού € 179.800.000, αποδέχθηκαν το αίτημα της Εταιρείας για την τροποποίηση των όρων του. Ειδικότερα, εγκρίθηκε παράταση της αποπληρωμής μέχρι τον Δεκέμβριο του 2023 και σταθερό περιθώριο (4.25%) μέχρι τη λήξη του.

Η Εταιρεία συνεχίζει να διατηρεί την «αρχή της επιχειρηματικής συνέχειας των δραστηριοτήτων της» κατά την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για την περίοδο που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018.

Πιστωτική διαβάθμιση στα ταμειακά διαθέσιμα		
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	31/12/2018	31/12/2017
Aa3	29.836	30.322
Caa1	2.601.157	0
Caa2	0	4.224.873
Σύνολο	2.630.993	4.255.195

Λειτουργικοί Κίνδυνοι

Οι πωλήσεις της Εταιρείας στην Ελλάδα ανήλθαν σε 45% επί του συνολικού τζίρου για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018. Οι λειτουργίες της Εταιρείας στην Ελλάδα εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από ξένους προμηθευτές. Υποθέτοντας ότι οι έλεγχοι κεφαλαίων που έχουν επιβληθεί επί του παρόντος θα παραμείνουν σε ισχύ, η εταιρεία θα πρέπει να συνεχίσει να ζητά έγκριση από τις αρμόδιες αρχές για να χρησιμοποιήσει ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα που διακρατούνται στην Ελλάδα προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι πληρωμές προμηθευτών εκτός Ελλάδας. Το παραπάνω θα μπορούσε να προκαλέσει καθυστέρηση εισαγωγών πρώτης ύλης. Ωστόσο, το γεγονός αυτό είναι απομακρυσμένο καθώς η Εταιρεία πραγματοποιεί κανονικά πληρωμές από διαθέσιμα που τηρεί στο εξωτερικό, ενώ εκτιμά ότι η κανονικότητα αυτή θα συνεχίσει να πραγματοποιείται και στο μέλλον.

Οι εξελίξεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την ελληνική οικονομία είναι πέραν του ελέγχου της Εταιρείας και η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει ή να διαβλέψει τις τυχόν επιπτώσεις αυτών. Παρ' όλα

αυτά, η Διοίκηση της εταιρείας λαμβάνοντας υπ' όψη τον εξαγωγικό της χαρακτήρα, που ενδυναμώνεται από τις σύγχρονες παραγωγικές εγκαταστάσεις που κατέχει στην Ελλάδα εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της και λαμβάνει έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της.

Πιστωτικός Κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας της Εταιρείας σε περίπτωση που ένας πελάτης ή τρίτος σε συναλλαγή χρηματοοικονομικού μέσου δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις και σχετίζεται κατά κύριο λόγο με τις απαιτήσεις από πελάτες. Πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, στις επενδύσεις και στις συμβάσεις χρηματοοικονομικών παραγώγων.

Η έκθεση της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο επηρεάζεται κυρίως από τα χαρακτηριστικά κάθε πελάτη. Τα δημογραφικά στοιχεία της πελατειακής βάσης της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αθέτησης πληρωμών που χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη αγορά και τη χώρα στην οποία λειτουργούν οι πελάτες, επηρεάζουν λιγότερο τον πιστωτικό κίνδυνο καθώς δεν παρατηρείται γεωγραφική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου. Κανένας πελάτης δεν ξεπερνά το 10% των πωλήσεων και επομένως ο εμπορικός κίνδυνος είναι κατανομημένος σε μεγάλο αριθμό πελατών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει θέσει μια πιστωτική πολιτική, βάσει της οποίας κάθε νέος πελάτης εξετάζεται σε ατομική βάση για την πιστοληπτική του ικανότητα πριν του προταθούν οι συνήθεις όροι πληρωμών. Πιστωτικά όρια ορίζονται για κάθε πελάτη, τα οποία επανεξετάζονται ανάλογα με τις τρέχουσες συνθήκες και αναπροσαρμόζονται, αν απαιτηθεί, οι όροι πωλήσεων και εισπραξέων. Τα πιστωτικά όρια των πελατών κατά κανόνα καθορίζονται με βάση τα ασφαλιστικά όρια που λαμβάνονται για αυτούς από τις ασφαλιστικές εταιρίες και εν συνεχεία διενεργείται ασφάλιση των απαιτήσεων βάσει των ορίων αυτών.

Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, τα χαρακτηριστικά ενηλικίωσης των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνουν κυρίως πελάτες χονδρικής της Εταιρείας. Οι πελάτες που χαρακτηρίζονται ως «υψηλού ρίσκου» τοποθετούνται σε ειδική κατάσταση πελατών και μελλοντικές πωλήσεις πρέπει να προεπισπράττονται. Ανάλογα με το ιστορικό του πελάτη και την ιδιότητα του, η Εταιρεία για την εξασφάλιση των απαιτήσεων του ζητά, όπου αυτό είναι δυνατό, εμπράγματα ή άλλες εξασφαλίσεις (π.χ. εγγυητικές επιστολές).

Η Εταιρεία καταχωρεί πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την επιμέτρηση των ζημιών και αναμενόμενων ζημιών για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες, τις λοιπές απαιτήσεις και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα. Η πρόβλεψη αυτή αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων και εκτιμώνται βάσει των δεδομένων συνθηκών ότι θα πραγματοποιηθούν αλλά δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί, καθώς και από τη πρόβλεψη για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες σύμφωνα με τη μελέτη της Εταιρείας που θεσπίστηκε για την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα θεωρούνται επίσης στοιχεία με υψηλό πιστωτικό κίνδυνο, καθώς οι τρέχουσες μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα ασκούν σημαντική πίεση στις εγχώριες τράπεζες.

VII. Εξέλιξη Δραστηριοτήτων για το 2019

Η ολοκλήρωση της επένδυσης του νέου επαγωγικού φούρνου στο εργοστάσιο της εταιρείας στη Θεσσαλονίκη αναμένεται να αποφέρει σημαντικά κοστολογικά οφέλη τα επόμενα έτη όπως ακριβώς και το 2018.

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην χώρα παραμένει ευμετάβλητο και η επιστροφή στην οικονομική σταθερότητα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ενέργειες και τις αποφάσεις θεσμικών οργάνων στη χώρα και στο εξωτερικό.

Η -αβεβαιότητα του οικονομικού περιβάλλοντος της χώρας αποτελεί βασικό παράγοντα κινδύνου όπου τυχόν αρνητικές εξελίξεις ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά κατά κύριο λόγο τις εγχώριες δραστηριότητες και την χρηματοοικονομική κατάσταση αυτών. Η διοίκηση της Εταιρείας ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ, ως

μέλος του Ομίλου ΣΙΔΕΝΟΡ, λαμβάνοντας υπόψη τον εξαγωγικό της χαρακτήρα, που ενδυναμώνεται από τις σύγχρονες παραγωγικές εγκαταστάσεις που κατέχει στην Ελλάδα, εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και λαμβάνει όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων.

Τέλος, η ασφάλεια στους χώρους εργασίας, η προστασία του περιβάλλοντος, η αρμονική συμβίωση με την τοπική κοινωνία και η διαρκής εκπαίδευση του προσωπικού συνεχίζουν να αποτελούν αδιαπραγμάτευτους στόχους, άρρηκτα συνδεδεμένους με τη λειτουργία της εταιρείας.

Αθήνα, 19 Ιουνίου 2019

Ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ.

Αθανάσιος Ι. Αθανασόπουλος
Α.Δ.Τ. X 556803

II. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ Α.Ε.»

Έκθεση ελέγχου επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ Α.Ε. (Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περιήληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, την χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017, που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), που λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στην παρούσα παράγραφο της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 αντιστοιχούν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις,

Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43^α του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον, με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ Α.Ε. και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τις δραστηριότητές της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τις δραστηριότητές της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να

εμπεριέχει συμπαγινία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Οι εργασίες που εκτελέσαμε σχετικά με την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται ανωτέρω, στην παράγραφο «Άλλες Πληροφορίες».

Αθήνα, 24 Ιουνίου 2019

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΠράιςγουωτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Λεωφ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Δημήτρης Σούρμπης
ΑΜ ΣΟΕΛ 16891

**Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις
Της Χρήσης από 1^η Ιανουαρίου 2018 έως 31^η Δεκεμβρίου 2018
Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής
Αναφοράς («ΔΠΧΑ»)**

ΑΡ.Μ.Α.Ε: 7497/01/Β/86/164(02) Λ. Μεσογείων 2-4 Αθήνα

III. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Περιεχόμενα	Σελίδα
Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	25
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	26
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	26
Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης	27
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	28
<i>1 Γενικές Πληροφορίες</i>	<i>29</i>
<i>2 Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Αρχών</i>	<i>29</i>
<i>3 Διαχείριση Χρηματοοικονομικού Κινδύνου</i>	<i>43</i>
<i>4 Λογιστικές Εκτιμήσεις και Κρίσεις της Διοικήσεως</i>	<i>49</i>
<i>5 Πωλήσεις</i>	<i>50</i>
<i>6 Πάγια Στοιχεία</i>	<i>50</i>
<i>7 Επενδύσεις σε Συγγενείς</i>	<i>52</i>
<i>8 Επενδύσεις σε Θυγατρικές</i>	<i>53</i>
<i>9 Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση</i>	<i>54</i>
<i>10 Αναβαλλόμενη Φορολογία</i>	<i>54</i>
<i>11 Αποθέματα</i>	<i>56</i>
<i>12 Εμπορικές & Λοιπές Απαιτήσεις</i>	<i>56</i>
<i>13 Ταμειακά Διαθέσιμα</i>	<i>57</i>
<i>14 Μετοχικό Κεφάλαιο</i>	<i>58</i>
<i>15 Λοιπά Αποθεματικά</i>	<i>58</i>
<i>16 Δανεισμός</i>	<i>59</i>
<i>17 Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού Λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία</i>	<i>60</i>
<i>18 Επιχορηγήσεις</i>	<i>62</i>
<i>19 Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις</i>	<i>63</i>
<i>20 Προβλέψεις</i>	<i>64</i>
<i>21 Έξοδα ανά Κατηγορία</i>	<i>64</i>
<i>22 Παροχές στο Προσωπικό</i>	<i>65</i>
<i>23 Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα</i>	<i>66</i>
<i>24 Φόρος Εισοδήματος</i>	<i>66</i>
<i>25 Άλλα Έσοδα</i>	<i>67</i>
<i>26 Λειτουργικές Ταμειακές Ροές</i>	<i>67</i>
<i>27 Δεσμεύσεις</i>	<i>68</i>
<i>28 Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις</i>	<i>68</i>
<i>29 Υφιστάμενα Εμπράγματα Βάρη</i>	<i>68</i>
<i>30 Συνδεδεμένα Μέρη</i>	<i>68</i>
<i>31 Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις</i>	<i>71</i>
<i>32 Αριθμός Απασχολούμενου Προσωπικού</i>	<i>72</i>
<i>33 Στρογγυλοποιήσεις</i>	<i>72</i>
<i>34 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων</i>	<i>72</i>
<i>35 Σημαντικά Γεγονότα</i>	<i>72</i>

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

	Σημ.	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Οικόπεδα & Κτίρια	6	25.408.173	26.134.465
Μηχανολογικός Εξοπλισμός	6	43.662.192	47.438.927
Λοιπά Ενσώματα πάγια	6	2.421.797	3.610.453
Αύλα περιουσιακά στοιχεία	6	152.556	204.745
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	7	8.403.368	7.854.303
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	8	108.661.520	110.768.720
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	9	1.436.521	1.436.521
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	12	5.464.604	6.630.697
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	12	15.640.166	15.643.672
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		211.250.895	219.722.502
Αποθέματα	11	41.781.337	44.158.644
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	12	149.349.209	120.725.988
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	7	418.752	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	13	2.636.347	4.265.046
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		194.185.645	169.149.679
Σύνολο ενεργητικού		405.436.540	388.872.181
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	14	7.337.589	7.337.589
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	14	40.100.692	40.100.692
Λοιπά αποθεματικά	15	7.914.566	7.914.566
Κέρδη/ (ζημιές) εις νέον		(33.782.566)	(37.432.697)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		21.570.281	17.920.150
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Δάνεια	16	167.800.000	146.426.343
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	17	2.811.217	2.337.305
Επιχορηγήσεις	18	125.497	125.497
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	19	831.183	3.151.433
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		171.567.897	152.040.579
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	19	135.281.397	113.411.401
Δάνεια	16	75.370.725	105.500.052
Προκαταβολές πελατών	19	1.646.241	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		212.298.362	218.911.452
Σύνολο υποχρεώσεων		383.866.259	370.952.031
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		405.436.540	388.872.181

Οι σημειώσεις στις σελίδες 27 έως 71 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Ποσά σε Ευρώ	Σημ.	2018	2017
Πωλήσεις	5	389.065.935	269.365.150
Κόστος Πωληθέντων	21	(354.822.798)	(240.018.204)
Μεικτό Κέρδος		34.243.137	29.346.946
Έξοδα διάθεσης	21	(16.078.274)	(13.577.004)
Έξοδα διοίκησης	21	(12.032.340)	(10.995.036)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	25	13.310.433	3.668.323
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		19.442.957	8.443.230
Χρηματοοικονομικά έσοδα	23	16.390	325.186
Χρηματοοικονομικά έξοδα	23	(10.868.861)	(12.852.370)
Έσοδα από μερίσματα	30	60.364	44.973
Καθαρό χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα	8	(10.792.107)	(12.482.211)
Κέρδη (ζημιές) προ φόρων		8.650.849	(4.038.981)
Φόρος εισοδήματος	24	(1.277.758)	17.404.165
Κέρδη (ζημιές) μετά από φόρους		7.373.091	13.365.184

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

	2018	2017
Κέρδη (ζημιές) μετά από φόρους	7.373.091	13.365.184
Αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη / ζημιές	(334.994)	694
Συνολικό εισόδημα μετά από φόρους	(334.994)	694
Συγκεντρωτικό συνολικό εισόδημα μετά από φόρους	7.038.097	13.365.878

Οι σημειώσεις στις σελίδες 27 έως 71 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

Ποσά σε Ευρώ	Μετοχικό Κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	47.438.281	7.914.566	(50.798.576)	4.554.271
Κέρδος / (ζημιά) που αναγνωρίστηκε άμεσα στα ίδια κεφάλαια	-	-	694	694
Καθαρό κέρδος περιόδου			13.365.184	13.365.184
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	-	-	13.365.878	13.365.878
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου / (μείωση)	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	47.438.281	7.914.566	(37.432.698)	17.920.149
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	47.438.281	7.914.566	(37.432.698)	17.920.149
Αλλαγή στη λογιστική πολιτική (ΔΠΧΑ 9)	-	-	(3.387.965)	(3.387.965)
Αναπροσαρμοσμένα υπόλοιπα την 1 Ιανουαρίου 2018	47.438.281	7.914.566	(40.820.663)	14.532.184
Κέρδος / (ζημιά) που αναγνωρίστηκε άμεσα στα ίδια κεφάλαια	-	-	(334.994)	(334.994)
Καθαρό κέρδος περιόδου			7.373.091	7.373.091
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	-	-	7.038.097	7.038.097
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	47.438.281	7.914.566	(33.782.566)	21.570.281

Οι σημειώσεις στις σελίδες 27 έως 71 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Ποσά σε ευρώ	Σημ.	2018	2017
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	26	9.833.638	18.300.340
Καταβληθέντες τόκοι		(11.367.271)	(12.016.703)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		-	(30.649)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		(1.533.634)	6.252.989
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	6	(1.707.051)	(2.448.414)
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων	6	(7.373)	-
Πωλήσεις ενσώματων και ασώματων παγίων	6	399.120	28.831
Πωλήσεις συμμετοχών		9.215.180	-
Μερίσματα εισπραχθέντα		60.364	44.879
Αγορές συμμετοχών		(10.558)	(1.800.000)
Τόκοι που εισπράχθηκαν		16.390	325.186
Αγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	7	-	(5.125)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		7.966.072	(3.854.641)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Δάνεια αναληφθέντα		1.514.184	0
Αποπληρωμή δανεισμού		(9.575.322)	(6.544.235)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(8.061.138)	(6.544.235)
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		(1.628.699)	(4.145.888)
Ταμειακά διαθέσιμα στην αρχή της χρήσης	13	4.265.046	8.410.934
Ταμειακά διαθέσιμα στο τέλος της περιόδου		2.636.347	4.265.046

Οι σημειώσεις στις σελίδες 27 έως 71 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

1 Γενικές Πληροφορίες

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ Α.Ε. (η «Εταιρεία»).

Οι κυριότερες δραστηριότητες της Εταιρείας είναι η βιομηχανική επεξεργασία και εμπορία προϊόντων σιδήρου και χάλυβα.

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων και Ευρώπης. Η Εταιρεία δεν συντάσσει και δεν δημοσιεύει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις λόγω του ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ίδιας και των θυγατρικών της περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις που συντάσσει η μητρική Εταιρεία VIOHALCO S.A. και για το λόγο αυτό, με βάση το Δ.Α.Π. 27, δεν υποχρεούται στην σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Η Εταιρεία εδρεύει στην Ελλάδα, Νομό Αττικής, στο Δήμο Αθήνας, στην οδό Μεσογείων 2-4. Η ηλεκτρονική διεύθυνση της Εταιρείας είναι <http://sidenorsteelindustry.vionet.gr>.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας την 19 Ιουνίου 2019 και υπόκεινται σε έγκριση από τη Τακτική Γενική Συνέλευση της εταιρείας η οποία θα συνεδριάσει την 10/09/2018.

2 Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Αρχών

Οι βασικές λογιστικές πολιτικές που έχει εφαρμόσει η Εταιρεία κατά τη σύνταξη αυτών των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Οι πολιτικές αυτές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια σε όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται.

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί από τη διοίκηση με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), που έχουν εκδοθεί από τη Διεθνή Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), συμπεριλαμβανομένων και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΔΛΠ) και ερμηνειών που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως έχει τροποποιηθεί με την εκτίμηση σε εύλογη αξία των επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση και των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια της υπό αναφορά χρήσης. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς (βλέπε σημ. 4).

Βασικές προτεραιότητες της εταιρείας είναι:

- η διατήρηση και η περαιτέρω αύξηση του μεριδίου αγοράς, βασιζόμενη στο δίκτυο διανομής που έχει ήδη πραγματοποιήσει.
- η μόνιμη και διαρκής ενίσχυση της παρουσίας της στις αγορές της Κεντρικής Ευρώπης, των Βαλκανίων και των γειτονικών χωρών της Ανατολικής Μεσογείου, αντισταθμίζοντας την σημαντική πτώση του κλάδου κατασκευών στην Ελληνική αγορά.

- η μείωση του κόστους παραγωγής
- η αποτελεσματική διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης.

Στο πλαίσιο αυτό, έχουν σχεδόν ολοκληρωθεί καινοτόμες επενδύσεις στο εργοστάσιο της ΣΙΔΕΝΟΡ, με σκοπό τη μείωση τόσο της αναλυσκόμενης ενέργειας, όσο και του αποτυπώματος άνθρακα (CO₂) των εργοστασίων.

Ως εκ τούτου η Εταιρεία συνεχίζει να υιοθετεί την «αρχή της επιχειρηματικής συνέχειας των δραστηριοτήτων της» κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

2.2 Νέα πρότυπα, ερμηνείες και τροποποίηση υφιστάμενων Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1.1.2018 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζόταν βάσει του ΔΛΠ 39. Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο προηγούμενο μοντέλο του ΔΛΠ 39. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στην Εταιρία κατά την 1 Ιανουαρίου 2018 ήταν μείωση των Αποτελεσμάτων εις Νέον, ύψους € 3,4 εκ., όπως αποτυπώνεται στην Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης και μείωση των Εμπορικών και Λοιπών Απαιτήσεων κατά το ίδιο ποσό. Η Εταιρία επέλεξε να μην αναπροσαρμόσει τα συγκριτικά στοιχεία και να αναγνωρίσει τυχόν διαφορές ανάμεσα στην προηγούμενη λογιστική αξία και τη νέα λογιστική αξία στο υπόλοιπο έναρξης των κερδών εις νέον κατά την 1 Ιανουαρίου 2018. Επομένως, οι προσαρμογές που προκύπτουν από τις νέες διατάξεις για την απομείωση δεν περιλαμβάνονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2017 και αναγνωρίζονται στον ισολογισμό έναρξης της 1 Ιανουαρίου 2018.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις αναπροσαρμογές που αναγνωρίστηκαν ξεχωριστά σε κάθε κονδύλι την 1 Ιανουαρίου 2018. Τα κονδύλια που δεν επηρεάστηκαν από τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ 9 δε συμπεριλαμβάνονται. Ως αποτέλεσμα, τα σύνολα και τα υποσύνολα που παρουσιάζονται δε μπορούν να επαυπολογιστούν με βάση τα ποσά που παρέχονται.

	31-Δεκ-2017 Όπως δημοσιεύθηκε	Επίδραση IFRS 9	01-Ιαν-2018 Υπόλοιπο έναρξης αναδιατυπωμένο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Κυκλοφορούν Ενεργητικό			
Εμπορικές και Λοιπές απαιτήσεις	120.725.988	(3.387.965)	117.338.023
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικό	169.149.679	(3.387.965)	165.761.714
Σύνολο ενεργητικού	388.872.181	(3.387.965)	385.484.216
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Κέρδη/(ζημίες) εις νέον	(37.432.697)	(3.387.965)	(40.820.662)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	17.920.150	(3.387.965)	14.532.185
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	388.872.181	(3.387.965)	385.484.216

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Η εφαρμογή του προτύπου ΔΠΧΑ 15 δεν είχε επίδραση στην Εταιρία.

Ε.Δ.Α.Π.Χ.Α 22 “Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές”

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2014 – 2016)***ΔΛΠ 28 “Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες”***

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Η εφαρμογή του νέου προτύπου αναμένεται να δημιουργήσει στοιχείο ενεργητικού δικαιώματος (ROU) και υποχρεώσεις μίσθωσης περίπου € 5εκ. κατά την ημερομηνία μετάβασης. Η αναμενόμενη αύξηση αφορά κυρίως αυτοκίνητα και μηχανήματα της εταιρίας και προκύπτει από την αναγνώριση ROU παγίων στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό και υποχρεώσεις μίσθωσης (από την προεξόφληση των μελλοντικών ροών των μισθώσεων).

Η επίδραση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων δεν αναμένεται να είναι σημαντική, καθώς οι πληρωμές λειτουργικών μισθώσεων θα αντικατασταθούν από τις αποσβέσεις των ROU παγίων, οι οποίες θα αναγνωρίζονται στη λειτουργική δραστηριότητα. Ο ετήσιος τόκος που θα αναγνωρίζεται στις υποχρεώσεις μίσθωσης δεν αναμένεται να είναι σημαντικός. Ο δείκτης EBITDA ο οποίος δείχνει την λειτουργική και οικονομική επίδοση της Εταιρίας, αναμένεται να αυξηθεί περίπου κατά € 1εκ.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) “Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 “Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) “Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) “Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) “Ορισμός του ουσιώδους” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 “Συνενώσεις επιχειρήσεων”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 “Από κοινού συμφωνίες”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 “Φόροι εισοδήματος”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

IAS 23 “Κόστος δανεισμού”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

2.3 Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς επιχειρήσεις

(α) *Θυγατρικές εταιρείες*

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις στις οποίες η Εταιρεία ασκεί έλεγχο. Η Εταιρεία ασκεί έλεγχο σε μια επιχείρηση όταν η Εταιρεία εκτίθεται ή έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή της στην επιχείρηση και έχει την ικανότητα να επηρεάζει αυτές τις αποδόσεις μέσω της δύναμης που ασκεί στην επιχείρηση. Η Εταιρεία δεν συντάσσει και δεν δημοσιεύει ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις λόγω του ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ίδιας και των θυγατρικών της περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις που συντάσσει η μητρική Εταιρεία VIOHALCO S.A. και για το λόγο αυτό, με βάση το Δ.Λ.Π. 27, δεν υποχρεούται στην σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Έλεγχος μπορεί να υπάρχει και σε περιπτώσεις όπου η συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο με δικαίωμα ψήφου είναι μικρότερη του 50%, αλλά η Εταιρεία είναι σε θέση να εξασκήσει έλεγχο στις χρηματοοικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές, de facto. De facto έλεγχος υφίσταται όταν ο αριθμός των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας, σε σχέση με τον αριθμό αλλά και την κατανομή των δικαιωμάτων των άλλων μετόχων, δίνουν τη δυνατότητα ελέγχου από την Εταιρεία των χρηματοοικονομικών και επιχειρηματικών πολιτικών.

Η απόκτηση θυγατρικών εταιρειών λογιστικοποιείται με τη μέθοδο της εξαγοράς. Το τίμημα της εξαγοράς περιλαμβάνει και την εύλογη αξία όλων των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρέωσης που προκύπτει από τυχόν συμφωνία ενδεχόμενου τιμήματος. Οι δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγορά εξοδοποιούνται. Εάν η επιχειρηματική συνένωση επιτυγχάνεται σταδιακά, η εύλογη αξία της συμμετοχής που κατείχε η Εταιρεία στην αποκτηθείσα εταιρεία επαναμετράται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Το κέρδος ή η ζημιά που προκύπτει από την επαναμέτρηση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα αναγνωρίσιμα στοιχεία ενεργητικού και υποχρέωσης και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μια επιχειρηματική συνένωση, επιμετρώνται αρχικά κατά την ημερομηνία απόκτησης στην εύλογη αξία τους. Ανά περίπτωση εξαγοράς, η Εταιρεία αναγνωρίζει τυχόν μη ελέγχουσα συμμετοχή της θυγατρικής είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της θυγατρικής.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που μεταβιβάζεται από τον αποκτώντα αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης. Οποιοσδήποτε μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος, που τεκμαίρεται ότι αποτελούν στοιχείο του ενεργητικού ή παθητικού, αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα είτε ως μεταβολή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Εάν το ενδεχόμενο αντάλλαγμα κατατάσσεται ως στοιχείο των Ιδίων Κεφαλαίων, δεν επαναμετράται έως την τελική τακτοποίησή του μέσω των Ιδίων Κεφαλαίων.

Η Εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις σε θυγατρικές, στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της, σε κόστος μείον απομείωση.

Επιπλέον, το κόστος κτήσης προσαρμόζεται ώστε να αντανakλά τις μεταβολές στο τίμημα που προκύπτουν από τυχόν τροποποιήσεις του ενδεχόμενου τιμήματος

(β) *Πώληση Θυγατρικών*

Όταν η Εταιρεία παύσει να έχει έλεγχο, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράτε εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές που προκύπτουν καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο αναγνωρίζεται ως συγγενής επιχείρηση, κοινοπραξία ή χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στην

εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, σχετικά ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο που θα ακολουθούσαν σε περίπτωση πώλησης των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, ήτοι μεταφέρονται στα αποτελέσματα.

(γ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς επιχειρήσεις είναι οι επιχειρήσεις, στις οποίες η Εταιρεία έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν το ποσοστό συμμετοχής κυμαίνεται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσεως. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημιές απομείωσης). Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσεως, το οποίο προσαυξάνεται ή μειώνεται με την αναγνώριση του μεριδίου της Εταιρείας στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά.

Σε περίπτωση μείωσης του ποσοστού συμμετοχής σε συγγενή επιχείρηση, όπου όμως η Εταιρεία συνεχίζει να ασκεί σημαντική επιρροή, μόνο η αναλογία στα ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί απευθείας στην Καθαρή Θέση θα καταχωρηθεί στα αποτελέσματα.

Το μερίδιο της Εταιρείας στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών στα λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα. Οι συσσωρευμένες μεταβολές μετά την εξαγορά επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις με αντίστοιχη προσαρμογή στην τρέχουσα αξία της επένδυσης. Στην περίπτωση που το μερίδιο της Εταιρείας επί των ζημιών μιας συγγενούς υπερβεί την αξία της επένδυσης στη συγγενή, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συγγενούς.

Η Εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις της σε συγγενείς εταιρείες στο κόστος κτήσης μείον τυχόν απομείωση.

2.4 Πληροφόρηση κατά Τομέα

Οι λειτουργικοί τομείς παρουσιάζονται με τρόπο που συνάδει με τις εσωτερικές οικονομικές αναφορές, σύμφωνα με τη Διοίκηση της Εταιρείας.

2.5 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης.

Τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας καταχωρούνται και παρουσιάζονται στο νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο η Εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»).

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εκτός από τις περιπτώσεις που μεταφέρονται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα αφού έχουν οριστεί ως μέσα αντιστάθμισης των ταμειακών ροών.

2.6 Ενσώματα Πάγια

Τα Ενσώματα Πάγια παρουσιάζονται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα σχετιζόμενες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει επίσης οποιαδήποτε μεταφορά από την καθαρή θέση κερδών/ζημιών από αντισταθμίσεις ταμειακών ροών για αγορές ενσώματων παγίων σε ξένο νόμισμα.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται. Η λογιστική αξία του μέρους του παγίου που αντικαθίσταται από-αναγνωρίζεται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο με ισόποσες ενδιάμεσες επιβαρύνσεις στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του στοιχείου, έτσι ώστε να διαγραφεί το κόστος στην υπολειμματική του αξία, ως εξής:

- Κτίρια	10-33	Έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός	5-25	Έτη
- Αυτοκίνητα	6-7	Έτη
- Λοιπός εξοπλισμός	3-8	Έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση, εάν χρειάζεται σε κάθε ημερομηνία Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

Τα γενικά κόστη δανεισμού καθώς και τα κόστη δανεισμού που έχουν αναληφθεί ειδικά για την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις, κεφαλαιοποιούνται, ως τμήμα του κόστους του στοιχείου αυτού, για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο να είναι έτοιμο για χρήση ή πώληση. Περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι ένα περιουσιακό στοιχείο για το οποίο απαιτείται εκτεταμένη χρονική περίοδος, προκειμένου να είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προσδιορίζεται ή την πώληση.

Το έσοδο από τόκους από την προσωρινή τοποθέτηση του δανεισμού που έχει αναληφθεί ειδικά για την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου αφαιρείται από τα κόστη δανεισμού που επιτρέπεται να κεφαλαιοποιηθούν.

Όλα τα υπόλοιπα κόστη δανεισμού καταχωρούνται στα αποτελέσματα με την πραγματοποίησή τους.

2.7 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Λογισμικά προγράμματα

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις, μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη απομείωση. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο στο διάστημα της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι 3 έως 5 χρόνια.

Δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στο έτος που προκύπτουν.

Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του κόστους εξαγοράς και της εύλογης αξίας του μεριδίου της καθαρής θέσης της θυγατρικής επιχείρησης κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Η υπεραξία από εξαγορές

θυγατρικών εταιρειών αναγνωρίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις. Η υπεραξία δεν αποσβένεται και ελέγχεται ετησίως για απομείωση και αναγνωρίζεται στο κόστος μείον τις όποιες ζημιές απομείωσης. Ζημιές από υπεραξία δεν αντιστρέφονται.

Σήματα και άδειες

Οι άδειες χρήσης αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο και υπολογίζονται από την ημερομηνία έναρξης του δικαιώματος μέχρι την ημερομηνία λήξης της άδειας χρήσης.

2.8 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται αλλά υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δε θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσης (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται σαν έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στη χρήση που προκύπτουν. Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Οι απομειώσεις που έχουν αναγνωριστεί σε μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (εκτός της υπεραξίας) εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς για τυχόν αναστροφή.

2.9 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση

Η ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων γίνεται στις εξής κατηγορίες:

- Στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία επιμετρώνται σε εύλογη αξία (είτε στα λοιπά συνολικά εισοδήματα, είτε στα αποτελέσματα χρήσης) και
- Στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος.

Η ταξινόμηση εξαρτάται από το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρίας για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και τα συμβατικά χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Η Εταιρία επιμετρά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αρχικά στην εύλογη αξία τους προσθέτοντας κόστη συναλλαγής, στη περίπτωση που ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων χρήσης. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να προκύπτουν ταμειακές ροές οι οποίες να είναι πληρωμές μόνο κεφαλαίου και τόκων (SPPI) επί του αρχικού κεφαλαίου.

Το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρίας για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο τα διαχειρίζεται για να δημιουργήσει ταμειακές ροές. Επίσης, καθορίζει εάν οι ταμειακές ροές θα προκύψουν από την πώληση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, τη συλλογή ταμειακών ροών ή και από τα δύο.

Για σκοπούς μεταγενέστερης επιμέτρησης τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες

- **Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος**

Αποκτώνται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου, που σκοπό έχει τη διατήρηση τους ώστε να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές ροές, ενώ ταυτόχρονα πληρούν το SPPI κριτήριο. Τα έσοδα των τόκων αυτών των στοιχείων περιλαμβάνονται στα χρηματοοικονομικά έσοδα και αναγνωρίζονται με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία που προκύπτει από τη διαγραφή αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

- **Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων**

Κατά την αρχική αναγνώριση, η Εταιρεία μπορεί να επιλέξει να ταξινομήσει τις συμμετοχικές επενδύσεις της, ως συμμετοχικούς τίτλους που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων, όταν ο σκοπός κατοχής δεν είναι η εμπορία τους.

Τα κέρδη και οι ζημίες από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν ανακυκλώνονται ποτέ στα κέρδη ή τις ζημίες. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως άλλα έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε εξέταση απομείωσης.

- **Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων χρήσης**

Περιλαμβάνονται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία η Εταιρεία κατέχει προς εμπορία, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ή που έχουν ταξινομηθεί κατά την αρχική αναγνώριση. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει επίσης χρεόγραφα των οποίων οι ταμειακές ροές δεν πληρούν το SPPI κριτήριο ή η Εταιρεία δεν τους κατέχει στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών, ή την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών και την πώλησή τους. Το κέρδος ή ζημία από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων χρήσης αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά πάγια και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και παρουσιάζονται καθαρά στην κατάσταση οικονομικής θέσης εάν υπάρχει νόμιμο δικαίωμα να συμψηφιστούν τα ποσά που έχουν αναγνωριστεί και επιπλέον υπάρχει πρόθεση να γίνει εκκαθάριση του καθαρού ποσού, δηλαδή πάγια και υποχρεώσεις να τακτοποιηθούν παράλληλα.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης, όταν υπάρχει το νομικό εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφιστούν τα ποσά που έχουν αναγνωρισθεί και υπάρχει η πρόθεση να γίνει εκκαθάριση του καθαρού ποσού.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία αναγνωρίζει προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός αυτών που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων χρήσης.

Για τις εμπορικές απαιτήσεις η Εταιρεία εφάρμοσε απλοποιημένη προσέγγιση του προτύπου και υπολόγισε τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές με βάση το Country Risk Premium της χώρας του πελάτη.

2.10 Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών

Το μέρος των αλλαγών στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών παραγώγων, τα οποία έχουν χαρακτηριστεί και κατηγοριοποιηθεί ως «αντιστάθμιση ταμειακών ροών» και αφορά σε αποτελεσματική αντιστάθμιση αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Το κέρδος / ζημία του μη αποτελεσματικού μέρους αυτών, αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα της χρήσεως.

Τα ποσά που έχουν συσσωρευτεί στην καθαρή θέση ανακυκλώνονται μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη στιγμή που το αντισταθμιζόμενο στοιχείο επηρεάζει το κέρδος ή τη ζημία της περιόδου. Το κέρδος / ζημία σχετιζόμενο με το αποτελεσματικό μέρος των χρηματοοικονομικών παραγώγων αντιστάθμισης κινδύνου μεταβολής επιτοκίου, αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στο χρηματοοικονομικό κόστος.

Κατά τη στιγμή που ένα χρηματοοικονομικό παράγωγο λήξει, πουληθεί ή κρίνεται ως μη αποτελεσματική, αντιστάθμιση τότε οποιαδήποτε σωρευτική ζημία / κέρδος παραμένει στην καθαρή θέση και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως όταν η συναλλαγή την οποία αφορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Όταν μία προβλεπόμενη συναλλαγή παύει να ισχύει ότι θα προκύψει, τα σωρευτικά κέρδη / ζημίες που έχουν καταχωρηθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα μεταφέρονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Η Εταιρεία καταγράφει αναλυτικά κατά την αρχική αναγνώριση της συναλλαγής τη σχέση αντιστάθμισης μεταξύ του μέσου αντιστάθμισης και του αντισταθμιζόμενου στοιχείου, καθώς και τον σκοπό και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων στα πλαίσια των οποίων η Εταιρεία προβαίνει στις συναλλαγές αντιστάθμισης. Η Εταιρεία επίσης τεκμηριώνει την αποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης τόσο κατά την έναρξη της αντιστάθμισης όσο και καθ' όλη τη διάρκειά της.

2.11 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου μηνιαίου σταθμικού κόστους. Χρηματοοικονομικά έξοδα δεν περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση.

2.12 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις είναι υπόλοιπα οφειλόμενα από τους πελάτες για την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών σε αυτούς από τη συνήθη δραστηριότητα της Εταιρείας. Εάν η είσπραξη των υπολοίπων αυτών αναμένεται να πραγματοποιηθεί εντός ενός έτους ή και λιγότερο (ή και περισσότερο εάν αποτελεί το γεγονός αυτό μέρος του κανονικού λειτουργικού κύκλου της επιχειρηματικής δραστηριότητας), τότε οι απαιτήσεις ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Εάν όχι, τότε ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και ύστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης.

2.13 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, και τις καταθέσεις όψεως.

2.14 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι ονομαστικές μετοχές περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος αφαιρετικά στα Ίδια Κεφάλαια.

Το κόστος κτήσης ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας, μέχρι οι ίδιες μετοχές πωληθούν, ακυρωθούν ή επανεκδοθούν. Κάθε κέρδος ή ζημιά από πώληση ιδίων μετοχών καθαρό από άμεσα για την συναλλαγή λοιπά έξοδα και φόρους, εμφανίζεται ως αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια.

2.15 Προμηθευτές

Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν η πληρωμή τους πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα στον επόμενο χρόνο. Αν η πληρωμή τους μπορεί να γίνει και πέραν του έτους, τότε καταχωρούνται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.16 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Σε αυτή την περίπτωση ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.17 Αναβαλλόμενος Φόρος Εισοδήματος

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημιά. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές που υπάρχει γνώση κατά την ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ότι θα ισχύουν κατά τη στιγμή που θα αναστραφούν οι προσωρινές διαφορές.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από την εταιρεία και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις δύναται να συμψηφίζονται μόνο σε περίπτωση που αφορούν σε κοινή φορολογική αρχή και υπάρχει το δικαίωμα συμψηφισμού αυτών.

Η φορολογία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα εκτός εάν αφορά στοιχεία που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση. Σε αυτή την περίπτωση, ο φόρος επίσης αναγνωρίζεται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα ή απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια αντίστοιχα.

2.18 Φορολογία

Η φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία και τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες της Εταιρείας και καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα εισοδήματα.

Η Διοίκηση αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις στις φορολογικές δηλώσεις σχετικά με καταστάσεις όπου η φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνεία. Σχηματίζει προβλέψεις, όπου είναι απαραίτητο, σε σχέση με τα ποσά που αναμένονται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

2.19 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την Υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της εκτιμώμενης πιστωτικής μονάδος (Projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης επιτοκίων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που εκφράζονται στο νόμισμα στο οποίο η παροχή θα πληρωθεί και που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές μεταφέρονται στα ίδια κεφάλαια μέσω της χρέωσης ή πίστωσης των λοιπών συνολικών εσόδων κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης καθίστανται πληρωτέες όταν η Εταιρεία τερματίζει την απασχόληση πριν την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης ή όταν ο εργαζόμενος δέχεται την εθελούσια αποχώρηση με αντάλλαγμα αυτές τις παροχές. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: α) όταν η Εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά για αυτές τις παροχές και β) όταν η εταιρεία αναγνωρίζει έξοδα από αναδιοργάνωση που είναι στο πλαίσιο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 στα οποία περιλαμβάνεται η πληρωμή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Στην περίπτωση που γίνεται προσφορά για εθελούσια αποχώρηση, οι παροχές τερματισμού της αποχώρησης υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχθούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς προεξοφλούνται.

(γ) Βραχυπρόθεσμες Παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

2.20 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και η Εταιρεία θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

2.21 Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν:

- i. Υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων.
- ii. Είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης.
- iii. Το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όπου υπάρχουν διάφορες παρόμοιες υποχρεώσεις, η πιθανότητα ότι θα απαιτηθεί εκροή κατά την εκκαθάριση προσδιορίζεται με την εξέταση της κατηγορίας υποχρεώσεων συνολικά. Πρόβλεψη αναγνωρίζεται ακόμα κι αν η πιθανότητα εκροής σχετικά με οποιοδήποτε στοιχείο που περιλαμβάνεται στην ίδια κατηγορία υποχρεώσεων μπορεί να είναι μικρή.

Οι προβλέψεις επιμετρώνται στην παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τον διακανονισμό της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ως επιτόκιο προεξόφλησης ένα προ-φόρου επιτόκιο που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Η αύξηση της πρόβλεψης λόγω της παρόδου του χρόνου καταχωρείται σαν έξοδο από τόκους.

2.22 Αναγνώριση εσόδων

Έσοδο ορίζεται το ποσό το οποίο μία οικονομική οντότητα αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που μεταβίβασε σε έναν πελάτη.

Έσοδο από συμβάσεις με πελάτες

Μια οικονομική οντότητα αναγνωρίζει έσοδα όταν (ή καθώς) ικανοποιεί την υποχρέωση εκτέλεσης μιας σύμβασης, μεταβιβάζοντας τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που έχει υποσχεθεί στον πελάτη. Ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο του αγαθού ή της υπηρεσίας, εάν έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη χρήση και να αντλεί ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη από αυτό το αγαθό ή την υπηρεσία. Ο έλεγχος μεταβιβάζεται κατά τη διάρκεια μιας περιόδου ή σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια», το ΔΛΠ 18 «Έσοδα» και τις συναφείς διερμηνείες και εφαρμόζεται σε όλα τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, εκτός εάν οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων. Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε σταδίων για να επιμετρήσει τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες:

1. Προσδιορισμός της (των) σύμβασης (συμβάσεων) με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν (ή ενόσω) μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει μια υποχρέωση εκτέλεσης.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Επίσης, περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης απόκτα τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών, προσδιορίζοντας τον χρόνο της μεταβίβασης του ελέγχου - είτε σε δεδομένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου.

Έσοδα από τόκους

Αναγνωρίζονται με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των δανείων ή απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται έσοδα από τόκους με το ίδιο επιτόκιο (αρχικό πραγματικό επιτόκιο) επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

Έσοδα από μερίσματα

Αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν το δικαίωμα είσπραξης τους έχει θεμελιωθεί.

2.23 Μισθώσεις

Οι μισθώσεις παγίων όπου η Εταιρεία διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.24 Διάθεση κερδών, διανομή μερισμάτων

Η διάθεση των κερδών χρήσεως καθώς και η αναγνώριση της υποχρέωσης διανομής μερίσματος αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις εφόσον ληφθεί η τελική έγκριση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.25 Στρογγυλοποιήσεις

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε ευρώ. Λόγω του γεγονότος αυτού, διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις.

2.26 Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές

- Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» (παράγραφος 2.21) δεν είχε επίδραση στην Εταιρία.

- Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία» (παράγραφος 2.9), είχε επίδραση στην εταιρία. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στην Εταιρία κατά την 1 Ιανουαρίου 2018 ήταν μείωση

των Αποτελεσμάτων εις Νέον, ύψους € 3,4 εκ., όπως αποτυπώνεται στην Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης και μείωση των Εμπορικών και Λοιπών Απαιτήσεων κατά το ίδιο ποσό.

Η Εταιρία επέλεξε να μην αναπροσαρμόσει τα συγκριτικά στοιχεία και να αναγνωρίσει τυχόν διαφορές ανάμεσα στην προηγούμενη λογιστική αξία και τη νέα λογιστική αξία στο υπόλοιπο έναρξης των κερδών εις νέον κατά την 1 Ιανουαρίου 2018. Επομένως, οι προσαρμογές που προκύπτουν από τις νέες διατάξεις για την απομείωση δεν περιλαμβάνονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2017 και αναγνωρίζονται στον ισολογισμό έναρξης της 1 Ιανουαρίου 2018.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις αναπροσαρμογές που αναγνωρίστηκαν ξεχωριστά σε κάθε κονδύλι την 1 Ιανουαρίου 2018. Τα κονδύλια που δεν επηρεάστηκαν από τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ 9 δε συμπεριλαμβάνονται. Ως αποτέλεσμα, τα σύνολα και τα υποσύνολα που παρουσιάζονται δε μπορούν να επανυπολογιστούν με βάση τα ποσά που παρέχονται.

	31-Δεκ-2017 Όπως δημοσιεύθηκε	Επίδραση IFRS 9	01-Ιαν-2018 Υπόλοιπο έναρξης αναδιατυπωμένο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Κυκλοφορούν Ενεργητικό			
Εμπορικές και Λοιπές απαιτήσεις	120.725.988	(3.387.965)	117.338.023
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικό	<u>169.149.679</u>	<u>(3.387.965)</u>	<u>165.761.714</u>
Σύνολο ενεργητικού	<u>388.872.181</u>	<u>(3.387.965)</u>	<u>385.484.216</u>
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Κέρδη/(ζημιές) εις νέον	(37.432.697)	(3.387.965)	(40.820.662)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	<u>17.920.150</u>	<u>(3.387.965)</u>	<u>14.532.185</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	<u>388.872.181</u>	<u>(3.387.965)</u>	<u>385.484.216</u>

3 Διαχείριση Χρηματοοικονομικού Κινδύνου

Η Εταιρεία από τη χρήση των χρηματοοικονομικών της μέσων τίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, σε κίνδυνο ρευστότητας και σε κίνδυνο αγοράς. Η σημείωση αυτή παρουσιάζει πληροφορίες για την έκθεση της Εταιρείας σε κάθε έναν από τους ανωτέρω κινδύνους, για τους στόχους της Εταιρείας, τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζει για την επιμέτρηση και τη διαχείριση του κινδύνου, καθώς και τη διαχείριση κεφαλαίου της Εταιρείας. Περισσότερα ποσοτικά στοιχεία για αυτές τις γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται σε όλο το εύρος των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου της Εταιρείας εφαρμόζονται προκειμένου να αναγνωρίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η Εταιρεία και να τίθενται όρια ανάληψης κινδύνου και να εφαρμόζονται έλεγχοι ως προς αυτά. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου και τα σχετικά συστήματα εξετάζονται περιοδικά ώστε να ενσωματώνουν τις αλλαγές που παρατηρούνται στις συνθήκες της αγοράς και στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Η επίβλεψη της τήρησης των πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου έχει ανατεθεί στο τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο πραγματοποιεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή των διαδικασιών, τα πορίσματα των οποίων γνωστοποιούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο.

3.1 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών της διεξάγεται σε Ευρώ. Μέρος όμως των αγορών εμπορευμάτων της εταιρείας γίνεται σε Δολάριο Αμερικής.

Οι τόκοι των δανείων είναι σε νόμισμα που δε διαφέρει από αυτό των ταμιακών ροών που προκύπτει από τις λειτουργικές δραστηριότητες της Εταιρείας (ευρώ).

Οι επενδύσεις της Εταιρείας σε άλλες θυγατρικές δεν αντισταθμίζονται, διότι αυτές οι συναλλαγματικές θέσεις θεωρούνται ότι είναι μακροχρόνιας φύσης και έχουν πραγματοποιηθεί κυρίως σε ευρώ.

3.2 Κίνδυνος διακύμανσης τιμών προϊόντων

Ο σκοπός της διαχείρισης κινδύνου από τις συνθήκες της αγοράς είναι να ελέγχει την έκθεση της Εταιρείας στους κινδύνους αυτούς στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων.

Ο κυριότερος κίνδυνος της αγοράς συνίσταται στον κίνδυνο της μεταβλητότητας των τιμών των πρώτων υλών (σκράπ) οι οποίες με τη σειρά τους διαμορφώνουν σε σημαντικό βαθμό την τελική τιμή των προϊόντων. Πολιτική της Εταιρείας είναι να παρουσιάζει τα αποθέματα στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Σε περιόδους διακύμανσης των τιμών τα αποτελέσματα επηρεάζονται από την υποτίμηση της αξίας των αποθεμάτων. Η Εταιρεία προβαίνει σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου χρησιμοποιώντας παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα όπου είναι διαθέσιμα.

3.3 Επενδύσεις

Οι επενδύσεις ταξινομούνται από την Εταιρεία με βάση το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν.

Η Διοίκηση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση της επένδυσης κατά το χρόνο απόκτησης. Επίσης εκτιμά ότι δεν θα υπάρξει φαινόμενο αθέτησης πληρωμών για τις επενδύσεις αυτές.

3.4 Κίνδυνος επιτοκίων

Η Εταιρεία χρηματοδοτεί τις επενδύσεις της καθώς και τις ανάγκες της σε κεφάλαια κίνησης μέσω τραπεζικού δανεισμού και ομολογιακών δανείων, με αποτέλεσμα να επιβαρύνει τα αποτελέσματά της με χρεωστικούς τόκους. Αυξητικές τάσεις στα επιτόκια θα έχουν αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα καθώς η Εταιρεία θα επιβαρύνεται με επιπλέον κόστος δανεισμού.

Ο κίνδυνος επιτοκίων μετριάζεται καθώς μέρος του δανεισμού της Εταιρείας είναι με σταθερά επιτόκια, είτε άμεσα, είτε έμμεσα με τη χρήση χρηματοοικονομικών εργαλείων (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων).

Εάν την 31/12/2018 τα επιτόκια ήταν αυξημένα / (μειωμένα) κατά 0,25% / (-0,25%), η επίδραση στα κέρδη προ φόρων της εταιρείας θα ήταν (ζημία) / κέρδος (- €608 χιλ.) / €608 χιλ. Αναλογικά θα επηρεάζονταν και η Καθαρή Θέση της εταιρείας.

Αντίστοιχα εάν την 31/12/2017 τα επιτόκια ήταν αυξημένα / (μειωμένα) κατά 0,25% / (-0,25%), η επίδραση στα κέρδη προ φόρων της εταιρείας θα ήταν (ζημία) / κέρδος (- €630 χιλ.) / €630 χιλ. Αναλογικά θα επηρεάζονταν και η Καθαρή Θέση της εταιρείας.

3.5 Εγγυήσεις

Η Εταιρεία έχει ως πολιτική να μην παρέχει εγγυήσεις, παρά μόνο και κατ' εξαίρεση, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου σε θυγατρικές ή συνδεδεμένες εταιρείες.

3.6 Κίνδυνοι μακροοικονομικού περιβάλλοντος

Μετά από την επίσημη έξοδο της χώρας από το πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής την 20 Αυγούστου 2018, το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα εμφανίζει σημάδια σταθεροποίησης, ωστόσο εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα και η οικονομία εξακολουθεί να είναι ευάλωτη στις διακυμάνσεις του εξωτερικού περιβάλλοντος. Οι έλεγχοι κεφαλαίων που αρχικώς επιβλήθηκαν στη χώρα την 28η Ιουνίου 2015, συνεχίζουν να υφίστανται, ωστόσο έκτοτε έχουν μερικώς μεταβληθεί (χαλαρώσει) κυρίως για τις επιχειρήσεις. Με την υπόθεση ότι οι συμφωνημένοι όροι σχετικά με την επίτευξη του πρωτογενούς

πλεονάσματος οι έλεγχοι κεφαλαίων θα χαλαρώσουν περαιτέρω και βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα θα εξαλειφθούν, δεν αναμένεται σημαντική αρνητική επίπτωση στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο μακροοικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον στην Ελλάδα, έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και μέτρα, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες της Εταιρείας. Η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει με ακρίβεια τις πιθανές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία, ωστόσο με βάση την αξιολόγησή της, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται σημαντικές πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018.

Η ισχυρή πελατειακή βάση της ΣΙΔΕΝΟΡ εκτός Ελλάδας ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο ρευστότητας που μπορεί να προκύψει από την αβεβαιότητα του οικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα.

Η έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν θα επηρεάσει την Εταιρία καθώς δεν πραγματοποιεί πωλήσεις και αγορές με το Ηνωμένο Βασίλειο. Επομένως οι διακυμάνσεις συναλλάγματος λόγω του Brexit δεν θα επηρεάσουν τη λειτουργία της Εταιρίας.

Σχετικά με την επιβολή δασμών στις εισαγωγές χάλυβα στις ΗΠΑ, η Διοίκηση της Εταιρίας παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις. Οι πωλήσεις χάλυβα στις ΗΠΑ για το 2018, ανήλθαν στο 0,65% του συνολικού όγκου πωλήσεων της Εταιρίας και κατά συνέπεια δεν εκτιμάται ότι θα επηρεαστεί η λειτουργία της Εταιρίας.

Σχετικά με την υποτίμηση της τουρκικής λίρας, η Εταιρία παρακολουθεί τις εξελίξεις, καθώς ενδυναμώνει την ανταγωνιστικότητα των τουρκικών επιχειρήσεων με εξαγωγικό χαρακτήρα, λόγω μείωσης του κόστους παραγωγής. Η Εταιρία δεν πραγματοποιεί πωλήσεις προς την Τουρκία.

Η ΣΙΔΕΝΟΡ παρακολουθεί στενά και σε συνεχή βάση τις εξελίξεις τόσο στο διεθνές όσο και στο εσωτερικό περιβάλλον και προσαρμόζει έγκαιρα τις επιχειρηματικές της στρατηγικές και τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων, προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τις επιπτώσεις των μακροοικονομικών συνθηκών στις δραστηριότητές της.

3.7 Κίνδυνος Ρευστότητας

Οι παραπάνω εξελίξεις καθώς και η αστάθεια του ελληνικού τραπεζικού τομέα δημιουργούν μια αβέβαιη οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα η οποία ενδέχεται να επηρεάσει την ρευστότητα της Εταιρείας.

Το μεγαλύτερο μέρος του δανεισμού αφορά μακροπρόθεσμα δάνεια των οποίων η μέση ληκτότητα είναι περί τα 4 έτη. Επιπροσθέτως, το γεγονός ότι η Εταιρεία εξάγει το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής της αντισταθμίζει σημαντικά την τρέχουσα κατάσταση στην Ελλάδα.

Η χρηματοδότηση της Εταιρείας προέρχεται κυρίως από Ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Η προσέγγιση που υιοθετεί η Εταιρεία για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει, μέσω διακράτησης των απολύτως αναγκαίων ταμιακών διαθεσίμων και επαρκών πιστωτικών ορίων από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, ότι θα έχει ρευστότητα για να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της όταν αυτές λήγουν, κάτω από συνήθεις αλλά και δύσκολες συνθήκες, χωρίς να υφίσταται μη αποδεκτές ζημιές ή να διακινδυνεύεται η φήμη της. Παράλληλα για την αποφυγή των κινδύνων ρευστότητας η Εταιρεία διενεργεί πρόβλεψη ταμιακών ροών για περίοδο έτους κατά την σύνταξη του ετήσιου προϋπολογισμού, και μηνιαία κυλιόμενη πρόβλεψη τριών μηνών έτσι ώστε να εξασφαλίζει ότι διαθέτει αρκετά διαθέσιμα για να καλύψει τις λειτουργικές της ανάγκες.

Η Εταιρεία έχει άμεση πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης και ιστορικά προβαίνει σε αναχρηματοδότηση των βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεών της. Η Εταιρεία εκτιμά ότι η αναχρηματοδότηση του βραχυπρόθεσμου δανεισμού της θα συνεχιστεί και στο μέλλον όπως και στο παρελθόν εάν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Κατά την διάρκεια της οικονομικής χρήσης 2018, οι Ομολογιούχοι του Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου ποσού € 179.800.000, αποδέχθηκαν το αίτημα της Εταιρείας για την τροποποίηση των όρων του. Ειδικότερα, εγκρίθηκε παράταση της αποπληρωμής μέχρι τον Δεκέμβριο του 2023 και σταθερό περιθώριο (4.25%) μέχρι τη λήξη του.

Η Εταιρεία συνεχίζει να διατηρεί την «αρχή της επιχειρηματικής συνέχειας των δραστηριοτήτων της» κατά την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για την περίοδο που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018.

Πιστωτική διαβάθμιση στα ταμειακά διαθέσιμα		
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Aa3	29.836	30.322
Caa1	2.601.157	0
Caa2	0	4.224.873
Σύνολο	2.630.993	4.255.195

3.8 Λειτουργικοί Κίνδυνοι

Οι πωλήσεις της Εταιρείας στην Ελλάδα ανήλθαν σε 45% επί του συνολικού τζίρου για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018. Οι λειτουργίες της Εταιρείας στην Ελλάδα εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από ξένους προμηθευτές. Υποθέτοντας ότι οι έλεγχοι κεφαλαίων που έχουν επιβληθεί επί του παρόντος θα παραμείνουν σε ισχύ, η εταιρεία θα πρέπει να συνεχίσει να ζητά έγκριση από τις αρμόδιες αρχές για να χρησιμοποιήσει ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα που διακρατούνται στην Ελλάδα προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι πληρωμές προμηθευτών εκτός Ελλάδας. Το παραπάνω θα μπορούσε να προκαλέσει καθυστέρηση εισαγωγών πρώτης ύλης. Ωστόσο, το γεγονός αυτό είναι απομακρυσμένο καθώς η Εταιρεία πραγματοποιεί κανονικά πληρωμές από διαθέσιμα που τηρεί στο εξωτερικό, ενώ εκτιμά ότι η κανονικότητα αυτή θα συνεχίσει να πραγματοποιείται και στο μέλλον.

Οι εξελίξεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την ελληνική οικονομία είναι πέραν του ελέγχου της Εταιρείας και η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει ή να διαβλέψει τις τυχόν επιπτώσεις αυτών. Παρ' όλα αυτά, η Διοίκηση της εταιρείας λαμβάνοντας υπ' όψη τον εξαγωγικό της χαρακτήρα, που ενδυναμώνεται από τις σύγχρονες παραγωγικές εγκαταστάσεις που κατέχει στην Ελλάδα εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις της και λαμβάνει έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες της.

3.9 Πιστωτικός Κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας της Εταιρείας σε περίπτωση που ένας πελάτης ή τρίτος σε συναλλαγή χρηματοοικονομικού μέσου δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις και σχετίζεται κατά κύριο λόγο με τις απαιτήσεις από πελάτες. Πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, στις επενδύσεις και στις συμβάσεις χρηματοοικονομικών παραγώγων.

Η έκθεση της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο επηρεάζεται κυρίως από τα χαρακτηριστικά κάθε πελάτη. Τα δημογραφικά στοιχεία της πελατειακής βάσης της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αθέτησης πληρωμών που χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη αγορά και τη χώρα στην οποία λειτουργούν οι πελάτες, επηρεάζουν λιγότερο τον πιστωτικό κίνδυνο καθώς δεν παρατηρείται γεωγραφική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου. Κανένας πελάτης δεν ξεπερνά το 10% των πωλήσεων και επομένως ο εμπορικός κίνδυνος είναι κατανεμημένος σε μεγάλο αριθμό πελατών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει θέσει μια πιστωτική πολιτική, βάσει της οποίας κάθε νέος πελάτης εξετάζεται σε ατομική βάση για την πιστοληπτική του ικανότητα πριν του προταθούν οι συνήθεις όροι πληρωμών. Πιστωτικά όρια ορίζονται για κάθε πελάτη, τα οποία επανεξετάζονται ανάλογα με τις τρέχουσες συνθήκες και αναπροσαρμόζονται, αν απαιτηθεί, οι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Τα πιστωτικά όρια των πελατών κατά κανόνα καθορίζονται με βάση τα ασφαλιστικά όρια που λαμβάνονται για αυτούς από τις ασφαλιστικές εταιρίες και εν συνεχεία διενεργείται ασφάλιση των απαιτήσεων βάσει των ορίων αυτών.

Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με τα πιστωτικά χαρακτηριστικά τους, τα χαρακτηριστικά ενηλικίωσης των απαιτήσεων τους και τα τυχόν προηγούμενα προβλήματα εισπραξιμότητας που έχουν επιδείξει. Οι πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνουν κυρίως πελάτες χονδρικής της Εταιρείας. Οι πελάτες που χαρακτηρίζονται ως «υψηλού ρίσκου» τοποθετούνται σε ειδική κατάσταση πελατών και μελλοντικές πωλήσεις πρέπει να προεισπράττονται. Ανάλογα με το ιστορικό του πελάτη και την ιδιότητα του, η Εταιρεία για την εξασφάλιση των απαιτήσεων του ζητά, όπου αυτό είναι δυνατό, εμπράγματες ή άλλες εξασφαλίσεις (π.χ. εγγυητικές επιστολές).

Η Εταιρία καταχωρεί πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την επιμέτρηση των ζημιών και αναμενόμενων ζημιών για ζημιές σε σχέση με τους πελάτες, τις λοιπές απαιτήσεις και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα. Η πρόβλεψη αυτή αποτελείται κυρίως από ζημιές απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων και εκτιμώνται βάσει των δεδομένων συνθηκών ότι θα πραγματοποιηθούν αλλά δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί, καθώς και από τη πρόβλεψη για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σύμφωνα με τη μελέτη της Εταιρίας που θεσπίστηκε για την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα θεωρούνται επίσης στοιχεία με υψηλό πιστωτικό κίνδυνο, καθώς οι τρέχουσες μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα ασκούν σημαντική πίεση στις εγχώριες τράπεζες.

3.10 Διαχείριση κεφαλαίου

Η πολιτική του Διοικητικού Συμβουλίου συνίσταται στη διατήρηση μιας ισχυρής βάσης κεφαλαίου, ώστε να διατηρεί την εμπιστοσύνη των πιστωτών και της αγοράς στην Εταιρεία και να επιτρέπει την μελλοντική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί την απόδοση του κεφαλαίου, την οποία ορίζει η Εταιρεία ως τα καθαρά αποτελέσματα διαιρεμένα με το σύνολο της καθαρής θέσης, εξαιρώντας μη μετατρέψιμες προνομιούχες μετοχές. Το Διοικητικό Συμβούλιο επίσης παρακολουθεί το επίπεδο των μερισμάτων στους μετόχους κοινών μετοχών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο προσπαθεί να διατηρεί μια ισορροπία μεταξύ υψηλότερων αποδόσεων που θα ήταν εφικτές με υψηλότερα επίπεδα δανεισμού και των πλεονεκτημάτων και της ασφάλειας που θα παρείχε μια ισχυρή και υγιής κεφαλαιακή θέση.

		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Δείκτης Χρέους	Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	0,89	0,89
	Μακρ. Υποχρεώσεις +Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		

		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Δείκτης χρηματοδότησης ακινητοποιήσεων	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	10,21%	8,16%
	Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		

Οι συντελεστές μόχλευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αντίστοιχα είχαν ως εξής:

	Σημ.	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Σύνολο δανεισμού	16	243.170.725	251.926.395
Μείον Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	13	(2.636.347)	(4.265.046)
Καθαρός δανεισμός		240.534.378	247.661.349
Σύνολο καθαρής θέσης		21.570.281	17.920.150
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια		262.104.658	265.581.499
Συντελεστής μόχλευσης		92%	93%

Η Εταιρεία δεν διαθέτει ένα συγκεκριμένο πλάνο αγοράς ιδίων μετοχών.

Δεν υπήρξαν αλλαγές στην προσέγγιση που υιοθετεί η Εταιρεία σχετικά με τη διαχείριση κεφαλαίου κατά τη διάρκεια της χρήσης.

3.11 Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές (χρηματιστήρια) (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια), προσδιορίζεται από τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού χρησιμοποιείται η τιμή προσφοράς και για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού χρησιμοποιείται η τιμή ζήτησης.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών που στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς κατά την ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η ονομαστική αξία μείον προβλέψεις για επισφάλειες των εμπορικών απαιτήσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την πραγματική τους αξία. Οι πραγματικές αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισής τους στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση τη παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο το οποίο είναι διαθέσιμο για την Εταιρεία για τη χρήση παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

Τα διάφορα επίπεδα έχουν προσδιοριστεί ως εξής:

Πρώτο Επίπεδο: Περιλαμβάνει τιμές εισηγμένων προϊόντων που αναφέρονται σε ενεργή αγορά για την συγκεκριμένη απαίτηση και υποχρέωση.

Δεύτερο Επίπεδο: Περιλαμβάνει τη συλλογή αποτιμήσεων, εκτός των εισηγμένων τιμών που ανήκουν στο πρώτο επίπεδο και θεωρούνται άμεσα ή έμμεσα αντικειμενικές.

Τρίτο Επίπεδο: Περιλαμβάνει την συλλογή αποτιμήσεων οι οποίες δεν βασίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα της αγοράς.

Τα διάφορα επίπεδα έχουν οριστεί ως εξής:

2018	Πρώτο επίπεδο	Δεύτερο επίπεδο	Τρίτο επίπεδο	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα προς πώληση	5.150	0	1.431.371	1.436.521
	5.150	0	1.431.371	1.436.521

2017	Πρώτο επίπεδο	Δεύτερο επίπεδο	Τρίτο επίπεδο	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα προς πώληση	5.150	0	1.431.371	1.436.521
	5.150	0	1.431.371	1.436.521

Τεχνικές Αποτίμησης Εύλογων Αξιών Επίπεδο 2

Τα παράγωγα του επιπέδου 2 αποτελούνται από συμβάσεις προθεσμιακών συμβολαίων σε ξένο νόμισμα (forward).

Η εύλογη αξία των παραπάνω συμβολαίων προσδιορίζεται με την χρήση προθεσμιακών ισοτιμιών της ημερομηνίας κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων, προεξοφλημένη σε παρούσες αξίες.

Αποτίμηση Ευλόγων Αξιών Επίπεδο 3

Τα χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα προς πώληση του επιπέδου 3, αφορούν τίτλους μη εισηγμένους σε διαπραγματεύσιμη αγορά με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατόν να υπολογιστεί με αξιοπιστία η εύλογη αξία τους και αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους.

Διαδικασία επιμέτρησης

Η οικονομική διεύθυνση αναλαμβάνει την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων και των εύλογων αξιών του τρίτου επιπέδου που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Η διαδικασία διεξάγεται μια φορά το έτος σύμφωνα με τις ημερομηνίες ετήσιων αναφορών της εταιρείας.

Εύλογη Αξία Χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ενεργητικού και Παθητικού που επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος.

Η λογιστική αξία των βραχυπρόθεσμων δανείων προσεγγίζει την εύλογη αξία, καθώς η επίδραση της προεξόφλησης είναι μη σημαντική.

Η εύλογη αξία των ακόλουθων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού προσεγγίζει την λογιστική τους αξία:

- Πελάτες και Λοιπές απαιτήσεις
- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
- Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις
- Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικού χαρακτήρα

4 Λογιστικές Εκτιμήσεις και Κρίσεις της Διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

α) Απαιτείται κρίση από την Εταιρεία για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τον αρχικώς αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της χρήσης.

β) Η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις σχετικά με τα μελλοντικά φορολογικά κέρδη που θα υπάρξουν ώστε να συμψηφίσουν ζημιές στις οποίες έχει αναγνωρισθεί αναβαλλόμενη φορολογία. Η Εταιρεία κάνει παραδοχές σχετικά με το εάν αυτές οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις δύνανται να ανακτηθούν, χρησιμοποιώντας το εκτιμώμενο μελλοντικό φορολογητέο εισόδημα σύμφωνα με το εγκεκριμένο πενταετές επιχειρηματικό σχέδιο.

γ) Η Εταιρεία αναγνωρίζει προβλέψεις για συμβατικές υποχρεώσεις προς πελάτες της, οι οποίες υπολογίζονται βάσει ιστορικών δεδομένων και στατιστικών από την επίλυση αντίστοιχων περιπτώσεων του παρελθόντος.

δ) Η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις σχετικά με τυχόν απομείωση των επενδύσεων σε θυγατρικές και Συγγενείς εταιρείες, που δεν επιμετρώνται σε εύλογες αξίες. ε) Η Εταιρεία αναγνωρίζει προβλέψεις για συμβατικές υποχρεώσεις προς πελάτες του, οι οποίες υπολογίζονται βάσει ιστορικών δεδομένων και στατιστικών από την επίλυση αντίστοιχων περιπτώσεων του παρελθόντος. Εάν το τελικό ποσό που θα προκύψει είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τα αποτελέσματα της χρήσης που θα πραγματοποιηθεί το γεγονός.

ζ) Παροχές προσωπικού

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων για παροχές προσωπικού βασίζεται σε διάφορους παράγοντες οι οποίοι προσδιορίζονται αναλογιστικά χρησιμοποιώντας κάποιες παραδοχές. Οι παραδοχές που έχουν χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό του καθαρού εξόδου παροχών προσωπικού περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο, τις μελλοντικές αυξήσεις μισθών καθώς και τα επίπεδα πληθωρισμού. Τυχόν αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία της υποχρέωσης.

Η παρούσα αξία των καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο (1,5%), πλέον των αυξήσεων των αποδοχών του προσωπικού. Αναλυτικότερα οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν παρουσιάζονται στη σημείωση 17.

4.2 Καθοριστικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ΔΛΠ 2, τα αποθέματα αποτιμούνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

5 Πωλήσεις

Πωλήσεις	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Ελλάδα	174.039.084	155.352.606
Ευρωπαϊκή Ένωση εκτός Ελλάδα	121.886.791	46.679.992
Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες	86.531.033	52.515.792
Ασία	4.079.275	8.500.026
Αμερική	2.529.752	-
Ωκεανία	-	6.316.734
Σύνολο	389.065.935	269.365.150

Ποσά σε ευρώ	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Πωλήσεις προϊόντων (σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή)	379.314.782	262.817.244
Έσοδα από υπηρεσίες	7.196.843	6.547.906
Πωλήσεις Scrap και πρώτων υλών	2.517.121	-
Λοιπά	37.190	-
Σύνολο	389.065.935	269.365.150

6 Πάγια Στοιχεία

Ενσώματα Πάγια Στοιχεία

Ποσά σε Ευρώ	Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακίνητοπ/σεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	11.482.891	31.415.668	141.179.359	473.175	7.005.137	2.652.059	194.208.290
Προσθήκες	-	95.584	1.407.762	12.000	120.842	1.203.557	2.839.745
Πωλήσεις	-	-	(33.318)	-	(10.257)	-	(43.575)
Καταστροφές	-	-	(128.731)	(21.191)	-	-	(149.922)
Ανακατανομές	-	16.032	415.131	-	238.376	(718.290)	(48.750)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	11.482.891	31.527.285	142.840.203	463.983	7.354.098	3.137.327	196.805.787

Συσσωρευμένες αποσβέσεις

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	-	(15.677.838)	(89.728.442)	(442.362)	(6.748.539)	-	(112.597.181)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(1.197.872)	(5.702.534)	(8.099)	(176.912)	-	(7.085.418)
Πωλήσεις	-	-	-	-	9.766	-	9.766
Καταστροφές	-	-	29.701	21.191	-	-	50.892
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	-	(16.875.711)	(95.401.276)	(429.270)	(6.915.685)	-	(119.621.942)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	11.482.891	14.651.574	47.438.927	34.713	438.413	3.137.327	77.183.845

	Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακίνητοπ/σεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
<i>Ποσά σε Ευρώ</i>							
Κόστος							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	11.482.891	31.527.285	142.840.203	463.983	7.354.098	3.137.327	196.805.787
Προσθήκες	-	129.747	925.905	-	260.245	391.154	1.707.051
Πωλήσεις	-	-	(152.593)	-	(10.009)	-	(162.602)
Καταστροφές	-	-	(204.378)	-	-	-	(204.378)
Ανακατανομές	-	367.006	1.258.996	-	30.624	(1.656.625)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	11.482.891	32.024.038	144.668.133	463.983	7.634.958	1.871.855	198.145.858
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	-	(16.875.711)	(95.401.276)	(429.270)	(6.915.685)	-	(119.621.942)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(1.223.045)	(5.769.535)	(5.805)	(207.400)	-	(7.205.786)
Πωλήσεις	-	-	56.540	-	9.161	-	65.701
Καταστροφές	-	-	108.330	-	-	-	108.330
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	-	(18.098.756)	(101.005.941)	(435.075)	(7.113.925)	-	(126.653.697)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	11.482.891	13.925.282	43.662.192	28.908	521.034	1.871.855	71.492.161

Επί των παγίων στοιχείων της εταιρείας υπάρχουν υποθήκες και προσημειώσεις υπέρ τραπεζών συνολικού ποσού € 215.760 χιλ. για δάνεια συνολικού υπολοίπου € 174.800 χιλ.

Το ανωτέρω ποσό των ακινητοποιήσεων υπό εκτέλεση (€ 1.872 χιλ.) αφορά την εγκατάσταση νέων μηχανημάτων με σκοπό την βελτίωση της ποιότητας και της γκάμας των παραγομένων προϊόντων όπως και την μείωση του κόστους παραγωγής και ενέργειας καθώς και βελτιώσεις των υπαρχόντων μηχανολογικών εξοπλισμών των εργοστασίων.

Ασώματα Πάγια Στοιχεία

Ποσά σε Ευρώ	Λογισμικό	Λοιπά	Σύνολο
Κόστος			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	592.194	-	592.194
Ανακατανομές	48.750	-	48.750
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	640.944	-	640.944
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	(386.950)	-	(386.950)
Αποσβέσεις χρήσης	(49.249)	-	(49.249)
Ανακατανομές	(5)	5	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	(436.204)	5	(436.199)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	204.740	5	204.745
Ποσά σε Ευρώ	Λογισμικό	Λοιπά	Σύνολο
Κόστος			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	640.944	-	640.944
Προσθήκες	7.373	-	7.373
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	648.316	-	648.316
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	(436.204)	5	(436.199)
Αποσβέσεις χρήσης	(59.561)	-	(59.561)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	(495.766)	5	(495.761)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	152.551	5	152.556

7 Επενδύσεις σε Συγγενείς

Ποσά σε Ευρώ	31/12/2018	31/12/2017
Αρχή περιόδου	7.854.303	7.854.303
Προσθήκες	10.558	-
Αναταξινόμηση	538.507	-
Υπόλοιπο λήξεως	8.403.368	7.854.303

Οι συγγενείς επιχειρήσεις είναι οι παρακάτω:

Επωνυμία	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
ΣΙΔΗΡΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	6,75%	6,46%
ΣΙΔΑΜΑ ΑΕ		
BIENER A.E.	20,67%	20,67%
ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε.	50,00%	50,00%
DOMOPLEX LTD	45,00%	45,00%
AWM SPA	34,00%	34,00%
ΑΕΙΦΟΡΟΣ SA	23,00%	0,00%

8 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Υπόλοιπο έναρξης	110.768.720	108.968.771
Προσθήκες	-	1.800.000
Πωλήσεις	(1.568.693)	-
Αναταξινόμηση	(538.507)	(51)
Υπόλοιπο λήξεως	108.661.520	110.768.720

Οι θυγατρικές επιχειρήσεις είναι:

Επωνυμία	Χώρα εγκατάστασης	Άμεσο Ποσοστό Συμμετοχής	Τομέας Δραστηριότητας
31/12/2017			
SOVEL A.E.	Ελλάδα	64,01%	Σίδηρος
ΕΡΛΙΚΟΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΡΜΑΤΩΝ ΑΒΕ	Ελλάδα	98,86%	Σίδηρος
ΑΕΙΦΟΡΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	90,00%	Σίδηρος
ΒΕΜΕΤ ΑΕ	Ελλάδα	100,00%	Σίδηρος
ΕΤΗΛ Α.Ε.	Ελλάδα	100,00%	Σίδηρος
DOJRAN STEEL	Σκόπια	100,00%	Σίδηρος
ΠΡΑΚΣΥΣ	Ελλάδα	61,00%	Σίδηρος
SIDERAL	Αλβανία	99,45%	Σίδηρος
SIDEROM STEEL SLR-ΣΥΜΜ.ΣΕ	Ρουμανία	100,00%	Σίδηρος
PROSAL TUBES	Βουλγαρία	100,00%	Σίδηρος
SIGMA IS SA	Βουλγαρία	1,00%	Σίδηρος

Επωνυμία	Χώρα εγκατάστασης	Άμεσο Ποσοστό Συμμετοχής	Τομέας Δραστηριότητας
31/12/2018			
SOVEL A.E.	Ελλάδα	64,01%	Σίδηρος
ΕΡΛΙΚΟΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΥΡΜΑΤΩΝ ΑΒΕ	Ελλάδα	98,86%	Σίδηρος
ΒΕΜΕΤ ΑΕ	Ελλάδα	100,00%	Σίδηρος
ΕΤΗΛ Α.Ε.	Ελλάδα	100,00%	Σίδηρος
DOJRAN STEEL	Σκόπια	100,00%	Σίδηρος
ΠΡΑΚΣΥΣ	Ελλάδα	61,00%	Σίδηρος
SIDERAL	Αλβανία	99,45%	Σίδηρος
SIDEROM STEEL SLR-ΣΥΜΜ.ΣΕ	Ρουμανία	100,00%	Σίδηρος
PROSAL TUBES	Βουλγαρία	100,00%	Σίδηρος
SIGMA IS SA	Βουλγαρία	1,00%	Σίδηρος

9 Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Εισηγμένοι τίτλοι		
- Συμμετοχικοί τίτλοι εσωτερικού	5.150	5.150
Μη εισηγμένοι τίτλοι		
- Συμμετοχικοί τίτλοι εσωτερικού	151.302	151.302
- Συμμετοχικοί τίτλοι εξωτερικού	1.280.069	1.280.069
	1.436.521	1.436.521

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Υπόλοιπο έναρξης	1.436.521	1.431.345
Προσθήκες	-	5.176
Υπόλοιπο λήξης	1.436.521	1.436.521
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	1.436.521	1.436.521

Όλοι οι συμμετοχικοί τίτλοι είναι σε ευρώ.

Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία αξιολογούνται σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων για απομείωση.

Η εύλογη αξία των μη εισηγμένων τίτλων προσδιορίζεται με προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, βάσει του επιτοκίου της αγοράς και της απαιτούμενης απόδοσης από επενδύσεις ανάλογου κινδύνου.

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι η αξία στην οποία εμφανίζονται τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία.

10 Αναβαλλόμενη Φορολογία

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:		
Φορολ. Απαιτήσεις πριν συμψ.	12.664.911	16.960.038
Φορολ. (Υποχρεώσεις) πριν συμψ.	(7.200.308)	(10.329.341)
Σύνολο	5.464.604	6.630.697

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	6.630.697	(10.773.184)
(Χρέωση) / πίστωση κατάστασης αποτελεσμάτων	(1.277.758)	17.404.165
Φόρος που (χρεώθηκε) / πιστώθηκε στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	111.665	(283)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	5.464.604	6.630.697

Οι κινήσεις των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και (υποχρεώσεων) έχουν ως παρακάτω:

	Διαφορά αποσβέσεων	Διαφορά Προβλέψεων	Δάνεια	Παροχές προς το προσωπικό	Υποκεφαλαιοδότηση	Μεταφερόμενες Φορολ. Ζημιές προς συμψηφισμό	Λοιπά	Σύνολο
<i>Ποσά σε Ευρώ</i>								
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	(11.491.495)	53.048	(161.172)	683.392	-	-	143.043	(10.773.184)
(Χρέωση) / πίστωση αποτελεσμάτων χρήσεως	1.188.329	4.208	605.656	(5.574)	13.633.944	1.977.601		17.404.165
Στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	-	-	-	(283)	-	-	-	(283)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	(10.303.166)	57.256	444.484	677.535	13.633.944	1.977.601	143.043	6.630.697
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	(10.303.166)	57.256	444.484	677.535	13.633.944	1.977.601	143.043	6.630.697
(Χρέωση) / πίστωση αποτελεσμάτων χρήσεως	3.237.541	(94.576)	(506.970)	-	(3.001.807)	(892.216)	(19.730)	(1.277.758)
Στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	-	-	-	111.665	-	-	-	111.665
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	(7.065.624)	(37.320)	(62.486)	789.200	10.632.137	1.085.385	123.313	5.464.604

Ο συντελεστής με τον οποίο υπολογίζεται ο αναβαλλόμενος φόρος είναι ίσος με αυτόν που εκτιμάται ότι θα ισχύει κατά τη στιγμή που θα αναστραφούν οι προσωρινές φορολογικές διαφορές.

Ο ισχύον φορολογικός συντελεστής φορολογίας εισοδήματος για τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα είναι 29%. Ο αναβαλλόμενος φόρος έχει υπολογιστεί λαμβάνοντας υπόψη τη μεταβολή του φορολογικού συντελεστή από 29% σε 25% έως το 2022 (σχετική αναφορά στην παράγραφο 24).

Ο αναβαλλόμενος φόρος που αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος αφορά τον αναβαλλόμενο φόρο που προέκυψε από την αναγνώριση της αναλογιστικής ζημιάς/κέρδους στην υποχρέωση παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό σε μελλοντικές χρήσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό σε μελλοντικές χρήσεις αναγνωρίζονται μόνο εφόσον είναι πιθανό ότι θα συμψηφιστούν μελλοντικά φορολογικά κέρδη. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που έχουν αναγνωριστεί για αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές μειώθηκαν κατά € 892 χιλ. την 31 Δεκεμβρίου του 2018.

Το 2014, οι διατάξεις του αρ. 49 του Ν. 4172 περί υποκεφαλαιοδότησης εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά σύμφωνα με τις οποίες, το όριο έκπτωσης πλεοναζουσών δαπανών τόκων, ορίζεται ως προς συγκεκριμένο ποσοστό επί του φορολογικού EBITDA της εκάστοτε εταιρείας (60% το 2014, 50% το 2015 και 40% από το 2016 και μελλοντικά). Η επίδραση στο ποσό της αναβαλλόμενης φορολογίας της Εταιρείας, ήταν € 11 εκ. (απαίτηση) στις 31 Δεκεμβρίου 2018. Το ποσό αυτό μπορεί να συμψηφιστεί με μελλοντικά φορολογικά κέρδη, χωρίς χρονικό περιορισμό.

11 Αποθέματα

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Εμπορεύματα	4.888.423	2.787.587
Προϊόντα έτοιμα	8.907.628	20.087.423
Ημιτελή	1.059.141	594.245
Υποπροϊόντα & υπολείμματα	12.438	174.706
A' & B' ύλες-αναλώσιμα υλικά-ανταλλακτικά & είδη συσκευασίας	26.913.707	20.514.683
Σύνολο	41.781.337	44.158.644

Το κόστος των αποθεμάτων που καταχωρήθηκε ως έξοδο στο κόστος πωληθέντων ανέρχεται σε € 326 εκ. (2017 : € 215 εκ.).

Κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ΔΛΠ 2 τα αποθέματα αποτιμούνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

12 Εμπορικές & Λοιπές Απαιτήσεις

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Πελάτες	40.947.549	41.784.078
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(10.983.965)	(7.595.999)
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	29.963.583	34.188.079
Λοιπές Προκαταβολές	263.222	300.950
Γραμμάτια-επιταγές εισπρακτ.& σφραγ/νες	13.068.898	11.697.029
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	97.887.120	66.364.890
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις	4.414.134	6.035.979
Λοιποί χρεώστες	5.509.224	3.896.032
Απαιτήσεις από μερίσματα συνδεδεμένων επιχειρήσεων	580.378	580.378
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(2.337.351)	(2.337.351)
Σύνολο	149.349.209	120.725.988

Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό

Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχεισεων	15.000.000	15.000.000
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	640.166	643.672
Σύνολο	15.640.166	15.643.672
Σύνολο απαιτήσεων	164.989.375	136.369.660

Εμπορικές απαιτήσεις (μόνο για απαιτήσεις που έχουν λήξει και δεν έχει γίνει πρόβλεψη επισφάλειας)

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Ληξιάρια πελατών		
Απαιτήσεις από πελάτες		
0-3 μήνες	1.485.680	4.024.887
3-6 μήνες	1.789.053	667.134
> 6 μήνες	5.795.108	8.444.673
Σύνολο	9.069.841	13.136.694

Εμπορικοί πελάτες και λοιπές απαιτήσεις (ανά νόμισμα)

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Ευρώ	164.848.011	136.373.699
Δολάριο	141.364	(4.039)
Σύνολο	164.989.375	136.369.660

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό αφορούν σε δοσμένες εγγυήσεις σε τρίτους στα πλαίσια της δραστηριότητας της εταιρείας και δεν έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης. Η Εταιρεία εκτιμά ότι τα υπόλοιπα των απαιτήσεων είναι περίπου ίσα με τις εύλογες αξίες τους.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ανά κατηγορία

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017

Ενεργητικού	Δάνεια και απαιτήσεις	Διαθέσιμα προς πώληση
Μακροπρόθεσμα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση	-	1.436.521
Εμπορικές και Λοιπές Απαιτήσεις	132.557.109	-
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	4.265.046	-
Σύνολο	136.822.155	1.436.521

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018

Ποσά σε Ευρώ

Ενεργητικού	Δάνεια και απαιτήσεις	Διαθέσιμα προς πώληση
Μακροπρόθεσμα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Διαθέσιμα προς Πώληση	-	1.436.521
Εμπορικές και Λοιπές Απαιτήσεις	168.179.697	-
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	2.636.347	-
Σύνολο	170.816.044	1.436.521

13 Ταμειακά Διαθέσιμα

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Διαθέσιμα στο ταμείο και σε τράπεζες	5.354	9.851
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	2.630.993	4.255.195
Σύνολο	2.636.347	4.265.046

Πιστωτική διαβάθμιση στα ταμειακά διαθέσιμα

	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Aa3	29.836	30.322
Caa1	2.601.157	0
Caa2	0	4.224.873
Σύνολο	2.630.993	4.255.195

14 Μετοχικό Κεφάλαιο

Ποσά σε Ευρώ	Αριθμός μετοχών	Κοινές μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2017	1.094.740	7.337.589	40.100.692	47.438.281
31 Δεκεμβρίου 2017	1.094.740	7.337.589	40.100.692	47.438.281
1η Ιανουαρίου 2018	1.094.740	7.337.589	40.100.692	47.438.281
31 Δεκεμβρίου 2018	1.094.740	7.337.589	40.100.692	47.438.281

Οι μετοχές της εταιρείας είναι ονομαστικές και η αξία τους ανέρχεται σε € 6,70.

15 Λοιπά Αποθεματικά

Ποσά σε Ευρώ	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Έκτακτα Αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2017	243.820	-	503.595	7.167.150	7.914.566
Μεταφορά στα αποτελέσματα	-	503.595	(503.595)	-	-
31 Δεκεμβρίου 2017	243.820	503.595	-	7.167.150	7.914.566
1η Ιανουαρίου 2018	243.820	503.595	-	7.167.150	7.914.566
Ανακατανομές	-	63.002	-	(63.002)	-
31 Δεκεμβρίου 2018	243.820	566.597	-	7.104.148	7.914.566

Τα αφορολόγητα αποθεματικά σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, εξαιρούνται του φόρου εισοδήματος, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα διανεμηθούν στους μετόχους.

Σύμφωνα με τον Ν. 4172 παρ. 12, και προκειμένου για τα μη διανεμηθέντα ή μη κεφαλαιοποιημένα αποθεματικά των νομικών προσώπων του άρθρου 45 του Κ.Φ.Ε όπως αυτά σχηματίστηκαν μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2015 και τα οποία προέκυψαν λόγω απαλλαγής αυτών κατ' εφαρμογή διατάξεων του Ν. 2238/94 από 1^η Ιανουαρίου 2015 εφ' όσον δεν διανεμηθούν ή κεφαλαιοποιηθούν συμψηφίζονται υποχρεωτικά στο τέλος κάθε φορολογικού έτους με φορολογικά αναγνωρίσιμες ζημίες από οποιαδήποτε αιτία και αν προέκυψαν κατά τα 5 τελευταία έτη μέχρι εξαντλήσεώς τους.

Ο συμψηφισμός των πιστωτικών αποθεματικών θα γίνει με την φορολογική δήλωση και δεν αναμένεται να προκύψει φόρος.

16 Δανεισμός

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μακροπρόθεσμος		
Ομολογιακά Δάνεια με εξασφάλιση	167.800.000	146.426.343
Σύνολο	167.800.000	146.426.343
Βραχυπρόθεσμος		
Τραπεζικός δανεισμός με εξασφάλιση	22.345	2.325.681
Τραπεζικός δανεισμός χωρίς εξασφάλιση	58.365.631	61.345.081
Ομολογιακά Δάνεια με εξασφάλιση	7.097.111	33.965.316
Factoring με δικαίωμα αναγωγής	9.885.638	7.863.973
Σύνολο	75.370.725	105.500.052
Συνολικός Δανεισμός	243.170.725	251.926.395
Σύνολο Διαθεσίμων	2.636.347	4.265.046
Καθαρός Δανεισμός	240.534.378	247.661.349

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων είναι οι εξής:

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μεταξύ 1 και 2 ετών	10.000.000	46.344.449
Μεταξύ 2 και 5 ετών	157.800.000	100.081.894
Σύνολο	167.800.000	146.426.343

Τα πραγματικά σταθμισμένα μέσα επιτόκια την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων είναι τα παρακάτω:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Τραπεζικός δανεισμός (βραχυπρόθεσμος) - EUR	4,94%	5,68%
Ομολογίες - EUR	4,00%	4,00%

Οι ημερομηνίες λήξης του συνόλου των δανείων είναι οι εξής:

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
--------------	-----------	-----------

Έως 1 έτος	75.370.725	105.500.052
Μεταξύ 1 και 2 ετών	10.000.000	46.344.449
Μεταξύ 2 και 5 ετών	157.800.000	100.081.894
Σύνολο	243.170.725	251.926.395

Το σύνολο των δανείων είναι σε Ευρώ.

Οι εύλογες αξίες των δανείων είναι ίσες με τις λογιστικές αξίες τους, δεδομένου ότι η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική. Οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με βάσει παραμέτρους όπως επιτόκια, ειδικούς παράγοντες κινδύνου της χώρας ή τρέχουσες τιμές κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και κατατάσσονται στο επίπεδο 2 των εύλογων αξιών.

Η Εταιρεία για τα ομολογιακά δάνεια έχει δώσει εξασφαλίσεις (βλ.σημ.29).

Η Εταιρεία έχει άμεση πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης και ιστορικά προβαίνει σε αναχρηματοδότηση των βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεών της. Η Εταιρεία εκτιμά ότι η αναχρηματοδότηση του βραχυπρόθεσμου δανεισμού της θα συνεχιστεί στο μέλλον όπως και στο παρελθόν.

Ορισμένες από τις δανειακές συμφωνίες της Εταιρείας περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικούς όρους οι πιο σημαντικοί των οποίων είναι η διατήρηση συγκεκριμένων αριθμοδεικτών, υπολογιζόμενοι ως ακολούθως "Καθαρός Δανεισμός/Κέρδη προ Φόρων , Τόκων και Αποσβέσεων", "Κέρδη προ Φόρων, Τόκων και αποσβέσεων/Καθαροί Τόκοι" και "Καθαρός Δανεισμός/Καθαρή Αξία Ιδίων Κεφαλαίων". Η Διοίκηση της Εταιρείας παρακολουθεί την απόδοσή της, για τη διασφαλίσει και τη συμμόρφωση με τους ανωτέρω χρηματοοικονομικούς όρους.

Κατά την διάρκεια της οικονομικής χρήσης 2018, οι Ομολογιούχοι του Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου ποσού € 179.800.000, αποδέχθηκαν το αίτημα της Εταιρείας για τροποποίηση των όρων του. Αναλυτικότερα εγκρίθηκαν οι παρακάτω τροποποιήσεις:

- Το περιθώριο τροποποιείται σε 4,25% καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου, ήτοι έως την 27/12/2023.
- Προστίθεται νέος όρος μηχανισμού «Cash Sweep» με πρόβλεψη προπληρωμής του 40% της Καθαρής αύξησης των Ταμειακών Διαθεσίμων, εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου αυτή οφείλεται σε: i) αύξηση του Μακροπρόθεσμου Δανεισμού, ii) αύξησης άλλων Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων, iii) εσόδων από Επιχορηγήσεις και iv) των μεταβολών της Καθαρής Θέσης, με ημερομηνία πρώτης εφαρμογής από το 2020 [με βάσει τις pro – forma ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, ήτοι βάσει των οικονομικών καταστάσεων για την χρήση που θα λήξει την 31/12/2019].
- Παράταση του Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου κατά τρία (3) έτη, μέχρι τον Δεκέμβριο του 2023, με το κατωτέρω πρόγραμμα αποπληρωμής:

Έτος	Ποσό
2018	5.000.000
2019	7.000.000
2020	10.000.000
2021	22.000.000
2022	26.000.000
2023	109.800.000

17 Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού Λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία

Ποσά σε €

31-Δεκ-18

31-Δεκ-17

Ποσά αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	2.811.217	2.337.305
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	2.811.217	2.337.305
Ποσά αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	69.645	73.605
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	34.745	36.979
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	252.485	313.520
Συνολικό έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	356.874	424.104

Η ανάλυση των μεταβολών των υποχρεώσεων των παροχών του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για τις χρήσεις 2018 και 2017 είναι η ακόλουθη:

Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	2.337.305	2.332.191
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	69.645	73.605
Κόστος τόκου	34.745	36.979
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	252.485	313.520
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(329.622)	(418.013)
Προσαρμογή στην υποχρέωση (μέσω Καθαρής Θέσης)	132.490	(25.651)
Αναλογιστική ζημία / (κέρδος) - οικονομικές υποθέσεις	199.283	33.091
Αναλογιστική ζημία / (κέρδος) - εμπειρία περιόδου	114.886	(8.418)
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	2.811.217	2.337.305

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στην καθαρή θέση μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων είναι:

Προσαρμογές στην υποχρέωση	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	199.283	33.091
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(114.886)	8.418
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά) στα Ίδια Κεφάλαια	84.397	41.509

Οι συνολικές μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση που έχει αναγνωριστεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι:

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	2.337.305	2.332.191
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(329.622)	(418.013)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	356.874	424.104
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	446.659	(977)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	2.811.217	2.337.305

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως ακολούθως:

Αναλογιστικές παραδοχές	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,61%	1,50%

Πληθωρισμός	1,50%	1,50%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,00%	0,50%
Διάρκεια υποχρεώσεων	13,71	14,39

Η ανάλυση ευαισθησίας, για κάθε σημαντική αναλογιστική παραδοχή, που ήταν λογικά πιθανές κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς και που δείχνει πώς η υποχρέωση καθορισμένων παροχών θα είχε επηρεαστεί από τις αλλαγές αυτές είναι η ακόλουθη:

Ανάλυση ευαισθησίας	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,61%	1,50%
Συντελεστής αύξησης αποδοχών	1,00%	0,50%

1. Εάν είχε χρησιμοποιηθεί επιτόκιο προεξόφλησης 0,5% υψηλότερο, τότε το DBO θα ήταν χαμηλότερο περίπου κατά 7%
2. Εάν είχε χρησιμοποιηθεί υπόθεση αύξησης αποδοχών 0,5% υψηλότερη, τότε το DBO θα ήταν υψηλότερο περίπου κατά 7%
3. Εάν θεωρούσαμε μηδενικό ρυθμό οικειοθελών αποχωρήσεων τότε το DBO θα ήταν υψηλότερο κατά 0,5% περίπου

Η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε μία μεταβολή της παραδοχής διατηρώντας όλες τις άλλες παραδοχές σταθερές. Στην πράξη, αυτό έχει μικρές πιθανότητες να συμβεί καθώς οι μεταβολές στις παραδοχές μπορεί να συνδέονται μεταξύ τους. Κατά τον υπολογισμό της ευαισθησίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία στις κύριες αναλογιστικές παραδοχές, χρησιμοποιήθηκε η ίδια μέθοδος που χρησιμοποιείται κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης (παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στο προσωπικό με τη χρήση της αναλογιστικής μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Οι μέθοδοι και ο τύπος των υποθέσεων που χρησιμοποιήθηκαν για να υπολογιστεί η ανάλυση ευαισθησίας δεν μεταβλήθηκαν σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Αναφορικά με τους κινδύνους που εμπεριέχονται στο προαναφερθέν πρόγραμμα, το πρόγραμμα αυτό δεν χρηματοδοτείται και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία για το πρόγραμμα αυτό. Συνεπώς, κίνδυνοι όπως η μεταβλητότητα περιουσιακών στοιχείων ή άλλοι παρόμοιοι κίνδυνοι (π.χ. χαμηλές αποδόσεις, συγκέντρωση περιουσιακών στοιχείων κλπ.) δεν υφίστανται. Οι κίνδυνοι που αφορούν στο υπάρχον πρόγραμμα σχετίζονται με τις αναλογιστικές υποθέσεις που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της υποχρέωσης, που πρέπει να απεικονίζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, και περιλαμβάνουν ενδεχόμενες μεταβολές στις αποδόσεις ομολόγων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του επιτοκίου προεξόφλησης, καθώς και υποθέσεις σχετικά με το ρυθμό του πληθωρισμού και το ρυθμό μελλοντικών αυξήσεων στους μισθούς και οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές των προγραμμάτων.

18 Επιχορηγήσεις

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	125.497	125.497
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	125.497	125.497

Οι επιχορηγήσεις αφορούν επενδύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί για την αγορά και εγκατάσταση ενσώματων παγίων στοιχείων (κτιριακές εγκαταστάσεις, μηχανήματα, μεταφορικά μέσα).

19 Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Προμηθευτές	28.657.154	19.779.759
Προκαταβολές πελατών	-	78.691
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	717.277	762.549
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη	99.428.722	85.423.226
Πιστωτές διάφοροι	4.412.824	4.782.501
Έσοδα επόμενων χρήσεων	-	2.616
Έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα	1.407.871	1.707.969
Λοιποί μεταβατικοί λογαριασμοί Παθητικού	46.983	30.755
Λοιποί φόροι και τέλη	610.567	843.335
Σύνολο	135.281.397	113.411.401
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	831.183	3.151.433
Σύνολο Υποχρεώσεων	136.112.579	116.562.834

Χρηματοοικονομικά μέσα

31/12/2018			
Υποχρεώσεις	<1 έτος	1- 2 έτη	2-5 έτη
Δανεισμός	75.370.725	32.000.000	135.800.000
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	135.370.404	837.928	0
Σύνολο	210.741.129	32.837.928	135.800.000
31/12/2017			
Υποχρεώσεις	<1 έτος	1- 2 έτη	2-5 έτη
Δανεισμός	105.500.052	46.344.449	100.081.894
Εμπορικοί και λοιποί πιστωτές	113.315.648	2.409.258	837.928
Σύνολο	218.815.700	48.753.707	100.919.822

Τα παραπάνω ποσά απεικονίζονται στις συμβατικές, μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως εκ τούτου δεν συμφωνούν με τα αντίστοιχα ποσά που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Αφορούν τα κονδύλια προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και δάνεια.

Χρηματοοικονομικά Στοιχεία ανά κατηγορία

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018

Ποσά σε Ευρώ

Παθητικού	Λοιπές χρηματ/κές υποχρεώσεις
Μακροπρόθεσμα δάνεια	167.800.000
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	75.370.725
Σύνολο	243.170.725

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017

Ποσά σε Ευρώ

Παθητικού	Λοιπές χρηματ/κές υποχρεώσεις
Μακροπρόθεσμα δάνεια	146.426.343
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	105.500.052
Σύνολο	251.926.395

20 Προβλέψεις

Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις

Ποσά σε Ευρώ	Λοιπές προβλέψεις
1η Ιανουαρίου 2017	648.000
Αντιλογισμός μη χρησ/ντων προβλέψεων	(648.000,0)
31 Δεκεμβρίου 2017	-
31 Δεκεμβρίου 2018	-

21 Έξοδα ανά Κατηγορία

31/12/2017

Ποσά σε Ευρώ	Κόστος		Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
	Πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης		
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	(215.306.043)	(68.966)	(51.015)	(215.426.024)
Παροχές σε εργαζόμενους	(5.915.476)	(2.838.026)	(4.233.956)	(12.987.458)
Ενέργεια	(7.188.174)	(199.525)	(342.606)	(7.730.305)
Αποσβέσεις	(6.136.338)	(420.502)	(499.336)	(7.056.176)
Φόροι	(7.098)	(71.105)	(103.803)	(182.007)
Ασφάλειες πιστώσεων	-	(393.004,5)	-	(393.004,5)
Λοιπές ασφάλειες	(252.243)	(207.803)	(118.555)	(578.600)
Ενοίκια	(63.588)	(258.019)	(552.162)	(873.769)
Μεταφορά	(579.027)	(4.767.700)	(849.245)	(6.195.971)
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	(2.848)	(70.367)	(73.259)	(146.475)
Αμοιβές τρίτων	(2.136.942)	(1.151.843)	(2.606.958)	(5.895.743)
Προβλέψεις Επισφαλών Απαιτήσεων	-	(600.000)	-	(600.000)
Προμήθεια	-	(1.458.692)	(23.781)	(1.482.472)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(8.232,7)	(8.620,7)	(16.853,4)
Συντήρηση	(997.007,4)	(367.862,2)	(524.480,7)	(1.889.350,4)
Έξοδα δικαιωμάτων χρήσης	-	(26.451,5)	(15.850,5)	(42.302,1)
Αμοιβές Δ.Σ.	-	(61.758,8)	(185.276,4)	(247.035,3)
Λοιπά έξοδα	(1.433.420)	(607.146)	(806.130)	(2.846.697)
Σύνολο	(240.018.204)	(13.577.004)	(10.995.036)	(264.590.243)

31/12/2018

Ποσά σε Ευρώ	Κόστος		Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
	Πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης		
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	(326.204.118)	(92.746)	(66.208)	(326.363.073)
Παροχές σε εργαζόμενους	(6.551.148)	(2.644.641)	(4.782.440)	(13.978.230)
Ενέργεια	(8.164.655)	(151.969)	(169.872)	(8.486.496)
Αποσβέσεις	(6.545.418)	(310.903)	(409.026)	(7.265.347)

Αποσβέσεις εξόδων από συμβάσεις	-	-	-	-
Φόροι	(7.535)	(56.837)	(211.490)	(275.862)
Ασφάλειες	-	-	-	-
Λοιπές ασφάλειες	(234.241)	(643.403)	(95.806)	(973.449)
Ενοίκια	(73.381)	(273.003)	(439.520)	(785.905)
Μεταφορά	(733.888)	(6.833.646)	(438.498)	(8.006.032)
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	(1.017)	(171.945)	(104.674)	(277.635)
Αμοιβές τρίτων	(3.281.010)	(1.646.727)	(3.034.260)	(7.961.997)
Αποθήκευση και συσκευασία	-	(1.910)	(637)	(2.546)
Προμήθεια	-	(1.751.423)	(38.062)	(1.789.485)
Συναλλαγματικές διαφορές	(267.655)	-	-	(267.655)
Συντήρηση	(1.359.979)	(625.519)	(986.747)	(2.972.245)
Έξοδα ταξιδίων	(17.347)	(114.832)	(194.418)	(326.598)
Έξοδα δικαιωμάτων χρήσης	(6.775)	(70.483)	(17.000)	(94.258)
Αμοιβές Δ.Σ.	-	(69.425)	(208.276)	(277.702)
Κοινόχρηστες δαπάνες	(459.639)	(40.838)	(182.906)	(683.382)
Λοιπά έξοδα	(914.992)	(578.024)	(652.499)	(2.145.515)
Σύνολο	(354.822.798)	(16.078.274)	(12.032.340)	(382.933.411)

Η ανάλυση των αποσβέσεων στις λειτουργίες της εταιρείας έχει όπως παρακάτω:

	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Κόστος Πωληθέντων	(6.545.418)	(6.136.338)
Έξοδα διάθεσης	(310.903)	(420.502)
Έξοδα διοίκησης	(409.026)	(499.336)
Σύνολο	(7.265.347)	(7.056.176)

22 Παροχές στο Προσωπικό

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	11.044.090	10.082.219
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	2.577.266	2.481.134
Συνταξιοδοτικό κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	356.874	424.104
Σύνολο	13.978.230	12.987.458

Η ανάλυση των παραπάνω δαπανών στις λειτουργίες της εταιρείας έχει όπως παρακάτω:

	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Κόστος Πωληθέντων	6.551.148	5.915.476
Έξοδα Διάθεσης	2.644.641	2.838.026
Έξοδα Διοίκησης	4.782.440	4.233.956
Σύνολο	13.978.230	12.987.458

23 Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Έσοδα		
Πιστωτικοί τόκοι	16.390	325.186
Σύνολο Εσόδων	16.390	325.186
Έξοδα		
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	(10.180.891)	(12.040.295)
Έξοδα εγγυητικών επιστολών	(19.515)	-
Λοιπές προμήθειες τραπεζών	(133.105)	-
Τόκοι συμφωνιών πρακτόρευσης χωρίς αναγωγή	(535.350)	(809.379)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(894)
Λοιπά	-	(1.802)
Σύνολο Εξόδων	(10.868.861)	(12.852.370)
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	(10.852.471)	(12.527.184)
Έσοδα Συμμετοχών	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Έσοδα από μερίσματα	60.364	44.973
Σύνολο	60.364	44.973

24 Φόρος Εισοδήματος

	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Λογιστικό Κέρδος/(ζημία) προ φόρων	8.650.849	(4.038.981)
Στον φορολογικό συντελεστή 29%	(2.508.746)	1.171.304
Μη εκπιπτά έξοδα για φορολογικούς σκοπούς	(2.069.640)	(145.000)
Απαλλασσόμενα έσοδα	181.448	-
Αναγνώριση μη προτέρων αναγνωριζόμενων ζημιών	3.143.940	16.452.728
Φόρος μόνιμων διαφορών	-	(74.868)
Αλλαγή φορολ. Συντελεστή - Εισαγωγή νέου Φόρου	(24.760)	-
Φόρος που αναφέρεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	(1.277.758)	17.404.165

Ο φορολογικός συντελεστής φορολογίας εισοδήματος για τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα είναι 29%. Από το 2019 επανακαθορίζεται ο φορολογικός συντελεστής για τη φορολόγηση των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα, όπως παρακάτω:

- i) είκοσι εννέα τοις εκατό (29%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2018,
- ii) είκοσι οκτώ τοις εκατό (28%), για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019,
- iii) είκοσι επτά τοις εκατό (27%), για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2020,

iv) είκοσι έξι τοις εκατό (26%), για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2021 και

v) είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2022 και των επόμενων ετών. Το φορολογικό (έξοδο) / έσοδο που αφορά τα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναλύεται ως εξής :

	31-Δεκ-2018			31-Δεκ-2017		
	Προ φόρων	Φόρος (έξοδο) /έσοδο	Μετά φόρου	Προ φόρων	Φόρος (έξοδο) /έσοδο	Μετά φόρου
Αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη/ζημίες	(446.659)	111.665	(334.994)	977	(283)	694
	(446.659)	111.665	(334.994)	977	(283)	694

Τα ανωτέρω ποσά των φόρων αφορούν αναβαλλόμενη φορολογία.

25 Άλλα Έσοδα

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-2018	31-Δεκ-2017
Άλλα Έσοδα		
Επιδότησεις Χρήσεων	20.967	8.898
Έσοδα ενοικίων	332.894	299.316
Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	-	37.442
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	168.274	2.736.083
Έσοδα από επανατιμολόγηση εξόδων	1.951.334	-
Κέρδη από πώληση ενσώματων παγίων	302.337	300
Έσοδα από αντιλογισμό λοιπών προβλέψεων	205.162	231.269
Λοιπά Έσοδα	10.329.465	355.016
Σύνολο άλλων εσόδων	13.310.433	3.668.323

Στα έσοδα παρεπόμενων ασχολιών περιλαμβάνονται έσοδα από προμήθειες και κόστη που επανατιμολογούνται.

26 Λειτουργικές Ταμειακές Ροές

Ποσά σε Ευρώ	Σημ	31/12/2018	31/12/2017
Κέρδος / (Ζημίες) μετά φόρου εισοδήματος		7.373.091	13.365.184
Πλέον / μείον προσαρμογές για:			
Φόρο	24	1.277.758	(17.404.165)
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων	6	7.205.786	7.085.418
Αποσβέσεις άυλων παγίων	6	59.561	49.249
Ζημιά απο Καταστροφή/Απομείωση Παγίων		96.048	99.030
(Κέρδη)/Ζημίες απο πώληση Παγίων	6	(302.219)	4.978

Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας		(76.754)	(370.159)
(Κέρδη)/ ζημιές από πώληση συμμετοχών		(7.646.487)	-
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	23	10.868.861	12.852.370
(Κέρδη)/Ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές		(130.531)	(19.695)
(Μείωση) / Αύξηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού		27.253	-
Αύξηση/ (μείωση) προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις και λοιπές προβλέψεις		(205.162)	108.917
Μεταβολές κεφαλαίου κίνησης			
Μείωση / (Αύξηση) αποθεμάτων		2.377.307	(11.449.959)
Μείωση / (Αύξηση) απαιτήσεων		(32.315.582)	(13.861.800)
(Μείωση) / Αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)		21.224.707	27.840.971
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		9.833.638	18.300.340

27 Δεσμεύσεις

Η Εταιρεία μισθώνει κτίρια και επιβατικά μεταφορικά μέσα με λειτουργικές μισθώσεις. Τα μελλοντικά πληρωτέα συνολικά μισθώματα σύμφωνα με τις λειτουργικές μισθώσεις έχουν ως εξής:

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Λιγότερο από 1 χρόνο	291.480	205.419
Μεταξύ 1και 5 ετών	617.944	350.745
Περισσότερο από 5 χρόνια	112.669	-
	1.022.093	556.164

28 Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις

Η Εταιρεία έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας της, ως εξής:

Υποχρεώσεις	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Εγγυήσεις για εξασφάλιση υποχρεώσεων προς προμηθευτές	2.985.908	2.573.700
Εγγυήσεις για εξασφάλιση καλής εκτέλεσης συμβάσεων με πελάτες	586.941	586.941
Παραχωρημένες υποθήκες και προσημειώσεις - οικόπεδα & κτίρια	215.760.000	215.760.000
Εγγυήσεις για εξασφάλιση υποχρεώσεων προς τράπεζες	18.514.667	16.703.837
Σύνολο	237.847.515	235.624.478

29 Υφιστάμενα Εμπράγματα Βάρη

Επί των παγίων στοιχείων της εταιρείας υπάρχουν υποθήκες και προσημειώσεις υπέρ τραπεζών συνολικού ποσού € 215.760 χιλ. για δάνεια συνολικού υπολοίπου € 174.800χιλ.

30 Συνδεδεμένα Μέρη

Οι συναλλαγές των συνδεδεμένων μερών αφορούν κατά κύριο λόγο αγοραπωλησίες και κατεργασία προϊόντων (ετοίμων και ημιετοίμων) χάλυβα. Μέσω των συναλλαγών αυτών οι εταιρείες εκμεταλλευόμενες το μέγεθος του Ομίλου επιτυγχάνουν οικονομίες κλίμακας. Οι εμπορικές συναλλαγές της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα, στη διάρκεια του 2017, έχουν πραγματοποιηθεί με όρους αγοράς και στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής της δραστηριότητας. Οι συναλλαγές μεταξύ των συνδεδεμένων μερών κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24 αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Πωλήσεις αγαθών		
Θυγατρικές	148.250.159	75.055.940
Συγγενείς	17.566.024	14.843.836
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	32.847.238	10.931.553
	198.663.421	100.831.330
Πωλήσεις υπηρεσιών		
Θυγατρικές	6.838.502	7.592.715
Συγγενείς	61.475	44.564
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	1.535.612	2.052.858
	8.435.588	9.690.137
Πωλήσεις παγίων		
Θυγατρικές	340.000	202
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	59.030	534
	399.030	736
Αγορές αγαθών		
Θυγατρικές	209.413.532	155.266.443
Συγγενείς	671.214	268.743
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	25.392.152	25.149.312
	235.476.897	180.684.498
Αγορές υπηρεσιών		
Θυγατρικές	3.442.634	3.281.240
Συγγενείς	1.390.468	991.508
Μητρική	257.520	341.516
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	5.796.755	3.302.698
	10.887.376	7.916.962
Αγορές παγίων		
Θυγατρικές	241.439	250.605
Συγγενείς	1.485	-
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	19.689	62.769
	262.612	313.374

Παροχές προς τη Διοίκηση

Ποσά σε Ευρώ	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Αμοιβές Ανώτατων Διευθυντικών Στελεχών + Δ.Σ στις δαπάνες προσωπικού	562.149	610.279
	562.149	610.279

	Πωλήσεις Αγαθών και Υπηρεσιών	Αγορές Αγαθών και Υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Πωλήσεις Παγίων	Αγορές Παγίων
Μητρική	-	257.520	-	451.896	-	-
VIOHALCO SA	-	257.520	-	451.896	-	-
Θυγατρικές	155.088.660	212.856.165	76.502.405	75.675.790	340.000	241.439
DOJLAN STEEL LLCOP	56.182.913	24.570.503	56.712.026	-	-	-
ERLIKON SA	11.670.017	97.000	8.160.982	21.335	-	-
ETIL SA	33.545	2.155.757	9.475	731.033	-	238.363
PRAKSIS	5.573	128.034	47.436	35.355	-	-
PROSAL TUBES SA	2.431	-	1.749	-	-	-
SIDERAL SHRK	6.006.702	1.586.587	908.416	-	-	-
SIDEROM STEEL SRL	66.659.631	-	10.344.086	-	-	-
SIGMA IS SA	7.788	-	6.195	21.164	-	-
SOVEL SA	14.520.061	184.318.285	312.039	74.866.902	340.000	3.076
Συγγενείς	17.627.499	2.061.682	8.218.204	157.253	-	1.485
VIENER SA	14.413	938.526	18.408	60.954	-	-
SIDMA SA (Associate)	15.737.260	1.123.155	8.035.475	96.299	-	1.485
DOMOPLEX (Associate)	1.875.826	-	164.322	-	-	-
Λοιπά Συνδεδεμένα Μέρη	34.382.849	31.188.907	28.166.511	23.143.783	59.030	19.689
AEIFOROS BULGARIA SA	2.471	-	5.806	-	-	-
AEIFOROS SA	502.589	1.985.318	-	1.596.603	-	-
ANAMET SA	941	10.505.652	-	4.625.770	-	-
ANTIMET SA	3.100	437.946	5.621.499	-	-	-
CENERGY HOLDINGS SA	8.197	-	62.389	16.287	-	-
CORINTH PIPEWORKS SA	723.699	5.049.526	47.357	10.461.628	-	1.076
DIA.VI.PE.THI.V SA	6.562	-	-	363	-	-
ELKEME SA	-	161.061	-	238.855	-	-
ELVALHALCOR - 1.Copper Segment	471.748	4.016	812.000	-	-	-
ELVALHALCOR - 2.Aluminium Segment	66.561	10.036	6.704	4.483.046	-	-
ERGOSTEEL SA	-	-	-	-	-	16.572
ETEM BULGARIA SA	383	-	-	-	-	-
ETEM COMMERCIAL SA	152	-	-	-	-	-
FITCO SA	3.005	-	3.726	-	-	-
FLOCOS SA	960	-	-	-	-	-
FULGOR SA	256.414	8.519	375.783	78.351	-	-
HELLENIC CABLES SA	20.934	48.817	134	2.628	-	-
INOS BALKAN DOO	6.538	-	6.538	-	-	-
LESCO OOD	-	11.290	-	6.446	-	-

METALIGN S.A.	-	253.766	21.227	-	-	-
NOVAL SA	-	273	720	203	-	-
NOVOMETAL DOO	2.033	-	8.201	53.463	-	-
SIDEBALK STEEL DOO	4.455.159	-	337.135	-	-	-
STEELMET PROPERTIES SA	-	169.535	-	21.284	-	-
STEELMET SA	294	1.575.396	-	542.332	1.110	-
STOMANA IDUSTRY SA	27.838.930	8.309.598	20.735.340	-	57.920	-
SYMETAL SA	-	242	-	-	-	-
TEKA SYSTEMS SA	-	1.374.936	-	678.601	-	170
TEPRO METAL AG	-	14.168	3.803	-	-	-
THERMOLITH SA	8.198	917.735	-	319.128	-	-
VET SA	381	-	-	-	-	-
VIEXAL SA	-	350.895	-	16.826	-	-
VITRUVIT SA	3.600	183	-	1.380	-	1.871
ICME ECAB SA	-	-	113.796	-	-	-
VIANATT SA	-	-	4.353	-	-	-
ANOXAL SA	-	-	-	589	-	-
Σύνολο	207.099.009	246.364.273	112.887.120	99.428.722	399.030	262.612

Υπόλοιπα τέλους χρήσης που προέρχονται από πωλήσεις-αγορές αγαθών, υπηρεσιών, παγίων κλπ με τις εταιρείες των Ομίλων ΣΙΔΕΝΟΡ και VIOHALCO S.A.

Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη:	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Θυγατρικές	76.502.405	51.489.014
Συγγενείς	8.218.204	6.070.536
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	28.166.511	23.947.167
	112.887.120	81.506.717

Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη:	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Θυγατρικές	75.675.790	62.323.786
Συγγενείς	157.253	997
Μητρική	451.896	427.832
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	23.143.783	22.834.222
	99.428.722	85.586.836

Έσοδα από μερίσματα

Η ΣΙΔΕΝΟΡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΑΛΥΒΑ έχει έσοδα από μερίσματα από την συγγενή εταιρεία ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε. (€ 60 χιλ.).

Οι εμπορικές συναλλαγές της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα, στη διάρκεια της χρήσης, έχουν πραγματοποιηθεί με όρους αγοράς και στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής της δραστηριότητας. Για τα οφειλόμενα ποσά δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι όροι πληρωμής.

31 Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις

Η Εταιρεία δεν έχει ελεγχθεί από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές για τη χρήση 2010. Στις 18/11/2011 η Εταιρεία έλαβε εντολή ελέγχου για τη χρήση 2010.

Εντούτοις, κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων: α) της παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 2238/1994 (ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), β) της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 2859/2000 (ανέλεγκτες υποθέσεις Φ.Π.Α. και γ) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2523/1997 (επιβολή προστίμων για υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή του φόρου για τις χρήσεις μέχρι και το

2012 έχει παραγραφεί μέχρι την 31/12/2018, με την επιφύλαξη ειδικών ή εξαιρετικών διατάξεων που τυχόν προβλέπουν μεγαλύτερη προθεσμία παραγραφής και υπό τις προϋποθέσεις που αυτές ορίζουν.

Πέραν αυτών, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων, ελλείπει υφισταμένης στον Κώδικα Νόμων περί Τελών Χαρτοσήμου διατάξεως περί παραγραφής, η σχετική αξίωση του Δημοσίου για την επιβολή τελών χαρτοσήμου υπόκειται στην κατά το άρθρο 249 του Αστικού Κώδικα εικοσαετή παραγραφή.

Η Εταιρεία ελέγχθηκε για τις χρήσεις 2011-2017 και έλαβε πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης με γνώμη χωρίς επιφύλαξη. Για τη κλειόμενη χρήση 2018, ο φορολογικός έλεγχος ήδη διενεργείται από την ελεγκτική εταιρεία PricewaterhouseCoopers A.E. Από τη διεξαγωγή αυτού του φορολογικού ελέγχου, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις, πέραν αυτών που έχουν καταχωρηθεί και απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

32 Αριθμός Απασχολούμενου Προσωπικού

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της χρήσης ήταν 319 άτομα. Για την αντίστοιχη περίοδο του 2017 ήταν 315 άτομα.

33 Στρογγυλοποιήσεις

Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

34 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Τα σημαντικότερα γεγονότα που συντελέστηκαν μετά την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων είναι:

- Πώληση της θυγατρικής εταιρείας PROSAL TUBES στην εταιρεία STOMANA SA τον Φεβρουάριο του 2019 αντί του ποσού των € 1.500.000.
- Πώληση της θυγατρικής εταιρείας VEMET στην εταιρεία CABLEL τον Μάρτιο του 2019 αντί του ποσού των € 32.400.

35 Σημαντικά Γεγονότα

Τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά την οικονομική χρήση του 2018 έχουν ως εξής:

- Κατά την διάρκεια της οικονομικής χρήσης 2018, οι Ομολογιούχοι του Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου ποσού € 179.800.000, αποδέχθηκαν το αίτημα της Εταιρείας για την τροποποίηση των όρων του. Ειδικότερα, εγκρίθηκε παράταση της αποπληρωμής μέχρι τον Δεκέμβριο του 2023 και σταθερό περιθώριο (4.25%) μέχρι τη λήξη του.
- Τον Ιούλιο του 2018 η Εταιρεία προχώρησε στην πώληση της Θυγατρικής της ΑΕΙΦΟΡΟΣ Α.Ε. στην εταιρία ANAMET Α.Ε. Το τίμημα της πώλησης ανέρχεται σε € 9.215.180.

Αποφάσεις Τακτικής Γενικής Συνέλευσης

Στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας που πραγματοποιήθηκαν στην Αθήνα στις 24 Ιουνίου 2019 αποφασίστηκαν τα ακόλουθα:

1. Η έγκριση των ετησίων οικονομικών καταστάσεων της εταιρικής χρήσης, που έληξε στις 31.12.2018 με τις εκθέσεις επ' αυτών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών.
2. Την απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη για τη χρήση 2018.
3. Η Εκλογή ελεγκτών για τη χρήση 2019 και καθορισμός της αμοιβής τους.
4. Η έγκριση αμοιβών σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα 24 Ιουνίου 2019

Ο
Αντιπρόεδρος Δ.Σ.

Ο
Γενικός Διευθυντής

Ο
Οικονομικός Διευθυντής

Αθανάσιος Ι. Αθανασόπουλος
Α.Δ.Τ. Χ 556803

Μαρίου Νικόλαος
Α.Δ.Τ. ΑΕ 083192

Καρανικόλας Γ. Νικόλαος
Α.Δ.Τ. ΑΙ 142104
ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 0113872, Α' ΤΑΞΗΣ